รายงานการวิจัย

ความคาดหวังและสมรรถภาพของครู ของนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378.124
ช651ค

ชีพ อ่อนโคกสูง และ อนุสรณ์ อรรถศิริ

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2551

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(เงินรายได้คณะศึกษาศาสตร์) ประจำปี 2550

487	รายงานการวิจัยความคาดหวังและสมรรถภาพของครู ของนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต	ชูชีพ อ่อนโคกสูง.	378.124 ช651ค	3101110327834

378.124
ร651ค

บริจาค

รายงานการวิจัย

ความคาดหวังและสมรรถภาพของครู ของนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ค4 พย. 2551

ชูชีพ อ่อนโคกสูง และ อนุสรณ์ อรรถศิริ

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2551

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(เงินรายได้คณะศึกษาศาสตร์) ประจำปี 2550

S340339

บทคัดย่อ

ชูชีพ อ่อนโคกสูง และ อนุสรณ์ อรรถศิริ (2551) ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและสมรรถภาพความเป็นครูของนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 224 คน ตัวแปรอิสระได้แก่ สถานภาพของนิสิต โดยมีความคาดหวังและสมรรถภาพความเป็นครูของนิสิตเป็นตัวแปรตาม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพความเป็นครู แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่า t และ F และค่า r

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตคาดหวังว่าจะมีสมรรถภาพความเป็นครูในระดับมาก แต่สมรรถภาพความเป็นครูที่เกิดขึ้นจริงมีเพียงค่อนข้างมากเท่านั้น

2. สมรรถภาพความเป็นครูที่คาดหวังของนิสิตชาย-หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความเป็นครูของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. คะแนนเฉลี่ยของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพของครูที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. แรงจูงใจในการเรียนของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ สมรรถภาพครูที่คาดหวังและสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สมรรถภาพความเป็นครูที่คาดหวังด้านสมรรถนะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพความเป็นครูด้านสมรรถนะที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

Chucheep Onkokesung and Anusorn Atthasiri (2008) **The Expectation and possessing of Teacher Competency of the Pioneering Students in five years – B.Ed Curriculum , Srinakharinwirot University.** Department of Guidance and Educational Psychology, Faculty of Education , Srinakharinwirot University.

The purposes of this research were to study the expectation and possessing of teacher's competency in five-year pioneering students in – B.Ed curriculum, Srinakharinwirot university. The independent variable was the student status while the expectation and possessing of teacher's competency of the students were dependent variables. The expectation and possessing of teacher competency and learning - motive questionnaire were used for collecting data. The data was then analyzed by. T-test, F-test and Pearson product moment correlation.

The results of this research were as follows:

1. The students' expectation was high level, but the possessing of teacher's competency was rather high.

2. There was significant differences of the expectation of teacher's possessing competency between male and female students.

3. There was significant difference of teacher's possessing competency By the faculties.

4. There was significant relationship between GPA and teacher's possessing competency.

5. There was significant relationship between learning motive expectation of and teacher's possessing competency of pioneer students.

6. There was positive relationship between expectation and possessing of teacher's competency.

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ดร.สนอง ทองปาน และ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ประยงค์ อ่อนโคกสูง คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณ คุณนฤพนธ์ สีแสด ผู้ช่วยวิจัยที่ช่วยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเต็มที่ และขอขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี ซึ่งเป็นนิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรนี้ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย

ท้ายที่สุดขอขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2550 และหวังว่าผลการวิจัยนี้จักสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ตามสมควร

คณะผู้วิจัย

สิงหาคม 2551

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต	6
มาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	6
มาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู	7
มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ	7
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	13
มาตรฐานการปฏิบัติตน	13
สมรรถภาพของครูของนิสิต	14
สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู	14
สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู	20
หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี)	20
ความคาดหวัง แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	35
ความคาดหวัง	35
แรงจูงใจในการเรียน	35
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง แรงจูงใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36

เรื่อง	หน้า
การดำเนินการวิจัย	38
ประชากร	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต	51
ตอนที่ 2 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต	55
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน	59
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ยและแรงจูงใจในการเรียน	61
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต	61
ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูของนิสิต	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	68
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	68
สมมติฐานการวิจัย	68
ประชากร	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
การอภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1. จำนวนและร้อยละของนิสิตจำแนกตามเพศ คณะวิชาที่สังกัด คะแนนเฉลี่ย อาชีพผู้ปกครองและแหล่งทุนที่ได้รับ 50
2. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ที่คาดหวังและความรู้ที่ได้รับ 51
3. สาระความรูที่คาดหวังและสาระความรู้ที่ได้รับในแต่ละสาระความรู้ 52
4. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะที่คาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้น 53
5. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะที่เกิดขึ้นที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย 54
6. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตชาย – หญิง 55
7. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน 56
8. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ที่คาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่ 57
9. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่ 57
10. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน 58
11. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีแหล่งทุนที่ได้รับต่างกัน 59
12. ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ย 59
13. ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับแรงจูงใจในการเรียน 60
14. ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต 61
15. จำนวนและร้อยละของนิสิตที่แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู 62

บทนำ

ภูมิหลัง

คณะศึกษาศาสตร์ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 4 ปี มาตั้งแต่ครั้งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังมีสถานภาพเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา (วศ.) จนกระทั้งถึงสิ้นปีการศึกษา 2546 (31 พฤษภาคม 2547) โดยมีความมุ่งหมายใหญ่ ๆ 3 ประการ ตามที่ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อดีตอธิการวิทยาลัยการศึกษากล่าวไว้ในหนังสือรุ่นบัณฑิต กศ.บ รุ่นที่ 6 ปี 2502 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2543 : 80) ดังนี้

1. ให้บัณฑิตได้มีความรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี (Subject matter understanding)

2. ให้บัณฑิตได้มีความรู้ในทางวิชาชีพเป็นอย่างดี (Professional understanding)

3. ให้บัณฑิตได้เกิดความสามารถ (Competencies) ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการปกครองและอบรม ความสามารถในการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการติดต่อกับผู้ปกครองและประชาชน ความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง เห็นได้จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ได้เข้าไปมีบทบาทที่สำคัญ ๆ ในวงการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ ระดับกระทรวง ทบวง กรมและระดับโรงเรียน โดยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูอาจารย์ ผู้สอนโดยทั่วไป ทำหน้าที่ร่วมกันกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการศึกษาของชาติมาตลอด

ต่อมาในปีการศึกษา 2547 (มิถุนายน 2547 – พฤษภาคม 2548) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปีขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 (หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับปริญญาตรี ทุกมหาวิทยาลัยต้องจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ภายใต้กรอบของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 75 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) โดยมอบหมายให้คณะวิชาต่าง ๆ รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาเอกของแต่ละคณะ และมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหมวดวิชาชีพครู (มหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากทุกคณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต 5 ปี) รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์และคณะอื่น ๆ , 2547 : 2-3) โดยมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูมีญาณทัศนะและเข้าถึงแก่นแท้ของการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์เข้าถึงธรรมชาติและสังคม รู้เท่าทันการดำรงอยู่และเปลี่ยนแปลงของ

สังคม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถกำหนดความคาดหวัง ความต้องการ เพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีดุลยภาพ

2. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูเข้าถึงจริยธรรมในความหมายโดยกว้างให้ผู้เรียนรู้เท่าทันต่อปัญหาที่สังคมไทยและสังคมโลกกำลังเผชิญอยู่ มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการตระหนักรู้ และการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีงาม

3. ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงผลกระทบของวิถีคิดในการมองโลก มองมนุษย์ และสรรพสิ่งที่มีต่อเจตนารมณ์และกระบวนการของการศึกษา

4. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูสามารถเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่น ทั้งจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดมโนทัศน์ และความสามารถเชิงกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ให้ผู้เรียนมีความรอบรู้แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษาที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนสร้างสรรค์ และหาทางเลือกที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสังคมปัจจุบัน

6. ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การทำงานจริงในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ และคุณลักษณะของความเป็นครู

นิสิตรุ่นแรกที่เรียนหลักสูตรใหม่นี้มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน ประกอบด้วยนิสิตคณะมนุษย์ศาสตร์วิชาเอกภาษาไทย 17 คน และวิชาเอกภาษาอังกฤษ 15 คน คณะวิทยาศาสตร์วิชาเอกคณิตศาสตร์ 32 คน วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป 31 คน วิชาเอกชีวิทยา 17 คน วิชาเอกเคมี 22 คน และวิชาเอกฟิสิกส์ 13 คน คณะศิลปกรรมศาสตร์วิชาเอกทัศนศิลปศึกษา 8 คน วิชาเอกดนตรีไทยศึกษา 6 คน วิชาเอกดนตรีสากลศึกษา 4 คน และวิชาเอกศิลปะการแสดง 10 คน คณะศึกษาศาสตร์วิชาเอกประถมศึกษา 30 คน และคณะสังคมศาสตร์วิชาเอกสังคมศึกษา 19 คน

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนิสิตต้องได้รับใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพครูจากคุรุสภาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 2-3) เสียก่อนจึงจะสามารถไปประกอบวิชาชีพครูได้ นิสิตจะได้ใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพครูก็ต่อเมื่อมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 :75) ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1.2 การพัฒนาหลักสูตร

1.3 การจัดการเรียนรู้

1.4 จิตวิทยาสำหรับครู

1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1.6 การบริหารจัดการในชั้นเรียน

1.7 การวิจัยทางการศึกษา

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1.9 ความเป็นครู

2. มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ขณะนี้นิสิตเรียนรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาชีพครูที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเกือบครบทุกรายวิชาแล้ว ที่ยังไม่ได้เรียนเหลือเพียงวิชาเดียวคือ ศษ 561: การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาเท่านั้น นิสิตน่าจะมีความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ และได้รับการฝึกทักษะและมีสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพข้อที่ 1 (ยังไม่ได้รับการฝึกทักษะและมีสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพข้อที่ 2 เนื่องจากยังไม่ได้ไปปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษา) จึงสมควรให้นิสิตประเมินความรู้และสมรรถนะของตนตามมาตรฐานความรู้ และประเมินการฝึกทักษะและสมรรถนะของตนตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพว่ามีมากน้อยเท่าใด ตรงกับความคาดหวังของเขาหรือไม่ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) 5 ปี เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ.

1. ศึกษาสมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต

2. ศึกษาสมรรถภาพของครูของนิสิตที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต

3. เปรียบเทียบสมรรถภาพของครูตามความคาดหวัง และสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิตที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ สมรรถภาพของครูตามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิต

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพครูตามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิต

6. ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้นได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 224 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งกลุ่มประชากร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สถานภาพ ความคาดหวัง และสมรรถภาพของครูของนิสิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมรรถภาพของครูของนิสิต หมายถึง สมรรถภาพของครูตามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูที่ได้รับ (เกิดขึ้น) ได้จากการประเมินตนเองของนิสิตตามแบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครู

สมรรถภาพของครู หมายถึง ความสามารถของครูตามมาตรฐานความรู้และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548

มาตรฐานความรู้ หมายถึง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและการประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

นิสิต หมายถึง นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) 5 ปี ที่เรียนรายวิชาในหมวดวิชาชีพครูที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยครบทุกรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 (สิ้นเดือน มีนาคม 2551)

สถานภาพของนิสิต หมายถึง เพศ คณะวิชา คะแนนเฉลี่ย แรงจูงใจการเรียน อาชีพผู้ปกครอง แหล่งทุนที่ได้รับ

คณะวิชา ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์

คะแนนเฉลี่ย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

แรงจูงใจในการเรียน หมายถึง พลังที่กระตุ้นให้นิสิตทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเข้มแข็งและกระตือรือร้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ตนต้องการ

อาชีพผู้ปกครอง ได้แก่ ครู ข้าราชการอื่น ค้าขายและอาชีพอิสระ

แหล่งทุนที่ได้รับ หมายถึง เงินรายได้ของนิสิต แบ่งเป็นเงินทุนพ่อแม่ / ผู้ปกครอง และเงินทุนสนับสนุน (ทุนกู้ยืม / ทุนรัฐบาล)

หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเปิดสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2547

กรอบแนวคิดในการวิจัย

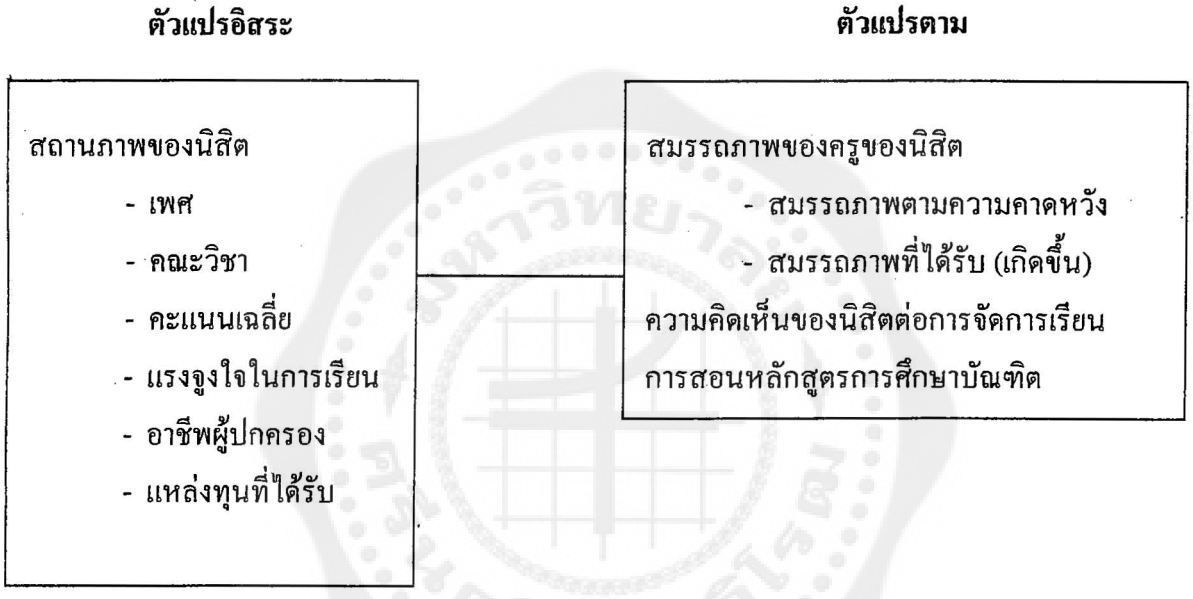

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตที่สถานภาพต่างกันมีความคาดหวังและสมรรถภาพของครูแตกต่างกัน
2. คะแนนเฉลี่ยและแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต
3. ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตมีความสัมพันธ์กัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 (2513 ; 953) ให้ความหมายของ "หวัง" ไว้ว่าหมายถึงตั้งใจว่าจะได้ ปองไว้ หมายไว้ ปรารถนา ความคาดหวังจึงหมายถึงความตั้งใจ (ล่วงหน้า) ว่าจะได้ ส่วนสมรรถภาพหมายถึง ความสามารถ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2513:871) ดังนั้นความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตจึงหมายถึง ความตั้งใจไว้ล่วงหน้าของนิสิตว่าจะได้ (มี) ความสามารถของครูและความสามารถของครูที่เกิดขึ้นจริงในตัวนิสิตเอง สมรรถภาพของครูนี้กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 83-97) ซึ่งออกตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 73-79 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริการการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 :73) ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , 2549 : 24-25) ประกอบด้วย

1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน

3 มาตรฐานการปฏิบัติตนตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย

จรรยาบรรณต่อตนเอง

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อสังคม

มาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 75-79) กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานวิชาชีพดังนี้

1 **มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ** ประกอบด้วย

1.1 มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

1.1.1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1.1.2. การพัฒนาหลักสูตร

1.1.3. การจัดการเรียนรู้

1.1.4. จิตวิทยาสำหรับครู

1.1.5. การวัดและประเมินผลการศึกษา

1.1.6. การบริหารจัดการในชั้นเรียน

1.1.7. การวิจัยทางการศึกษา

1.1.8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1.1.9. ความเป็นครู

1.2 มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์กระประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1.2.1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

1.2.2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าว จึงมีการประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 83-89) ความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะ และมีสาระการฝึกทักษะและสมรรถนะดังต่อไปนี้

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ได้แก่

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ประกอบด้วย

1.1 สาระความรู้

1.1.1 ภาษาไทยสำหรับครู

1.1.2 ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ สำหรับครู

1.1.3เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู

1.2 สมรรถนะ

1.2.1 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.2.2 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.2.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานได้

2. การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1 สาระความรู้

2.2.1 ปรัชญา แนวคิดทฤษฎีการศึกษา

2.2.2 ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย

2.2.3 วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย

2.2.4 ทฤษฎีหลักสูตร

2.2.5 การพัฒนาหลักสูตร

2.2.6 มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร

2.2.7 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.8 ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร

2.2 สมรรถนะ

2.2.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้

2.2.2 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย

2.2.3 สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

2.2.4 สามารถจัดทำหลักสูตรได้

3. การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 สาระความรู้

3.1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน

3.1.2 รูปแบบการเรียนรู้และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

3.1.3 การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3.1.4 การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.1.5 การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม

3.1.6 เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้

3.1.7 การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้

3.1.8 การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1.9 การประเมินผลการเรียนรู้

3.2 สมรรถนะ

3.2.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาคได้

3.2.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3.2.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.5 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

4. จิตวิทยาสำหรับครู ประกอบด้วย

4.1 สาระความรู้

4.1.1 จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์

4.1.2 จิตวิทยาการศึกษา

4.1.3 จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา

4.2 สมรรถนะ

4.2.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

4.2.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนและพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

4.2.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.2.4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย

5.1 สาระความรู้

5.1.1 หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

5.1.2 การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา

5.1.3 การประเมินตามสภาพจริง

5.1.4 การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

5.1.5 การประเมินภาคปฏิบัติ

5.1.6 การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม

5.2 สมรรถนะ

5.2.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

5.2.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

6. การบริหารจัดการในห้องเรียน ประกอบด้วย

6.1 สาระความรู้

6.1.1 ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ

6.1.2 ภาวะผู้นำทางการศึกษา

6.1.3 ความคิดอย่างเป็นระบบ

6.1.4 การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร

6.1.5 มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร

6.1.6 การติดต่อสื่อสารในองค์กร

6.1.7 การบริหารจัดการชั้นเรียน

6.1.8 การประกันคุณภาพการศึกษา

6.1.9 การทำงานเป็นทีม

6.1.10 การจัดทำโครงงานทางวิชาการ

6.1.11 การจัดโครงการฝึกอาชีพ

6.1.12 การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา

6.1.13 การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

6.1.14 การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

6.2 สมรรถนะ

6.2.1 มีภาวะผู้นำ

6.2.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียนได้

6.2.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ

6.2.4 สามารถในการประสานประโยชน์

6.2.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

7. การวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

7.1 สาระความรู้

7.1.1 ทฤษฎีการวิจัย

7.1.2 รูปแบบการวิจัย

7.1.3 การออกแบบการวิจัย

7.1.4 กระบวนการวิจัย

7.1.5 สถิติเพื่อการวิจัย

7.1.6 การวิจัยในชั้นเรียน

7.1.7 การฝึกปฏิบัติการวิจัย

7.1.8 การนำเสนอผลงานวิจัย

7.1.9 การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

7.1.10 การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา

7.1.11 การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย

7.2 สมรรถนะ

7.2.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้

7.2.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้

8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย

8.1 สาระความรู้

8.1.1 แนวคิด ทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

8.1.2 เทคโนโลยีและสารสนเทศ

8.1.3 การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ

8.1.4 แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

8.1.5 การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมิน และการปรับปรุงนวัตกรรม

8.2 สมรรถนะ

8.2.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

8.2.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

8.2.3 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. ความเป็นครู ประกอบด้วย

9.1 สาระความรู้

9.1.1 ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู

9.1.2 พัฒนาการของวิชาชีพครู

9.1.3 คุณลักษณะของครูที่ดี

9.1.4 การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

9.1.5 การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู

9.1.6 การเป็นบุคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาการ

9.1.7 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

9.1.8 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู

9.1.9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

9.2 สมรรถนะ

9.2.1 รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน

9.2.2 อดทนและรับผิดชอบ

9.2.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ

9.2.4 มีวิสัยทัศน์

9.2.5 ศรัทธาในวิชาชีพครู

9.2.6 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ประกอบด้วย

1.1 สาระการฝึกทักษะ

1.1.1 การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา

1.1.2 ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา

1.1.3 มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

1.1.4 ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา

1.1.5 ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

1.1.6 การจัดทำโครงงานทางวิชาการ.

1.2 สมรรถนะ

1.2.1 สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน

1.2.2 สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้

1.2.3 สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุง

1.2.4 สามารถจัดทำโครงงานทางวิชาการได้

2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ประกอบด้วย

2.1 สาระการฝึกทักษะ

2.1.1 การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2.1.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้

2.1.4 การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียน

2.1.5 การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้

2.1.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.1.7 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.1.8 การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.1.9 การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้

2.1.10 การสัมมนาทางการศึกษา

2.2 สมรรถนะ

2.2.1 สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะได้

2.2.2 สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

2.2.3 สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.2.4 สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานดังนี้

2.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2.2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

2.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

2.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

2.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

2.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

2.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

2.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

2.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

2.10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

2.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

2.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังนี้

3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่

3.3.1 ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

3.3.2 ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3.3.3 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

3.3.4 ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

3.3.5 ต้องบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมรรถภาพของครูของนิสิต

นิสิตที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปีรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 โดยนิสิตต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ขณะนี้นิสิตเรียนรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งต้องเรียนที่มหาวิทยาลัยครบทุกรายวิชาแล้วนิสิตจึงน่าจะมีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูดังที่กำหนด แต่เนื่องจากนิสิตยังไม่ได้ไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจึงยังขาดประสบการณ์บางส่วนอยู่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่านิสิตจะมีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครบทั้งหมด ส่วนมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพน่าจะยังไม่เกิดขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบถึงความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูเพียงมาตรฐานเดียวโดยใช้ “สมรรถภาพของครูของนิสิต”แทน

สมรรถภาพของครูของนิสิตประกอบด้วยความสามารถตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

1. **สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู** ได้แก่

มาตรฐานความรู้	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	1. ภาษาไทยสำหรับครู 2. ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆสำหรับครู 3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานได้
2. การพัฒนาหลักสูตร	1. ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีการศึกษา 2. ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย 3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย 4. ทฤษฎีหลักสูตร 5. การพัฒนาหลักสูตร 6. มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร 7. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 8. ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร	1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ 2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย 3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร 4. สามารถจัดทำหลักสูตรได้

มาตรฐานความรู้	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระความรู้	สมรรถนะ
3. การจัดการเรียนรู้	1. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน 2. รูปแบบการเรียนรู้และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4. การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5. การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนร่วม 6. เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้ 7. การใช้และผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ 8. การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 9. การประเมินผลการเรียนรู้	1. สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาคได้ 2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล
4. จิตวิทยาสำหรับครู	1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์ 2. จิตวิทยาการศึกษา 3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา	1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 4. สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

มาตรฐานความรู้	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระความรู้	สมรรถนะ
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา	1. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา 3. การประเมินตามสภาพจริง 4. การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5. การประเมินภาคปฏิบัติ 6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม	1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง 2. สามารถนำผลประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน	1. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ 2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา 3. ความคิดอย่างเป็นระบบ 4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร 5. มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร 6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร 7. การบริหารจัดการชั้นเรียน 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 9. การทำงานเป็นทีม 10. การจัดโครงงานทางวิชาการ 11. การจัดโครงการฝึกอาชีพ 12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา 13. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ 14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	1. มีภาวะผู้นำ 2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียนได้ 3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4. สามารถในการประสานประโยชน์ 5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ

มาตรฐานความรู้	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระความรู้	สมรรถนะ
7. การวิจัยทางการศึกษา	1. ทฤษฎีการวิจัย 2. รูปแบบการวิจัย 3. การออกแบบการวิจัย 4. กระบวนการวิจัย 5. สถิติเพื่อการวิจัย 6. การวิจัยในชั้นเรียน 7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย 8. การนำเสนอผลงานวิจัย 9. การค้นคว้าศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา 11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย	1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	1. แนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 2. เทคโนโลยีและสารสนเทศ 3. การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4. แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ 5. การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมิน และการปรับปรุงนวัตกรรม	1. สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 2. สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 3. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

มาตรฐานความรู้	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระความรู้	สมรรถนะ
9. ความเป็นครู	1. ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู 2. พัฒนาการของอาชีพครู 3. คุณลักษณะของครูที่ดี 4. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 5. การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู 6. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาชีพครู 7. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 8. จรรยาบรรณของวิชาชีพครู 9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	1. รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 2. อดทนและรับผิดชอบ 3. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ 4. มีวิสัยทัศน์ 5. ศรัทธาในอาชีพครู 6. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพครู

2. สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ได้แก่

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	สมรรถภาพของครูของนิสิต	
	สาระการฝึกทักษะ	**สมรรถนะ**
การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	1. การบูรณาความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา 3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา 4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา 5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา 6. การจัดทำโครงงานทางวิชาการ	1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการตั้งแต่การจัดทำแผนการสอนปฏิบัติการสอนประเมินผลและปรับปรุง 4. สามารถจัดทำโครงงานทางวิชาได้

หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี(หลักสูตร 5 ปี)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี ขึ้นเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2547 เพื่อผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรีให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 24-25) โดยที่นิสิตทุกคนต้องเรียนรายวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี หมวดวิชาชีพครู

หลักการ

หลักสูตรหมวดวิชาชีพครู เป็นหลักสูตรแกนกลางสำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมุ่งที่จะสร้างครูและนักการศึกษาให้เป็นผู้นำทางปัญญาและจริยธรรม มีความสามารถที่จะเป็นทั้งผู้เรียนรู้และผู้สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่จะนำพาชุมชนและสังคมไทยสู่การพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างมีดุลยภาพ

วัตถุประสงค์

การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมของหมวดวิชาชีพครูมีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูมีญาณทัศนะและเข้าถึงแก่นแท้ของการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์เข้าถึงธรรมชาติและสังคม รู้เท่าทันการดำรงอยู่และเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถกำหนดความคาดหวัง ความต้องการ เพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีดุลยภาพ
2. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูเข้าถึงจริยธรรมในความหมายกว้าง ให้ผู้เรียนรู้เท่าทันต่อปัญหาที่สังคมไทยและสังคมโลกกำลังเผชิญอยู่ มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการตระหนักรู้ และการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีงาม
3. ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงผลกระทบของวิถีการคิดในการมองโลก มองมนุษย์ และสรรพสิ่งที่มีต่อเจตนารมณ์และกระบวนการของการศึกษา
4. เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูสามารถเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่น ทั้งจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดมโนทัศน์และความสามารถเชิงกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ให้ผู้เรียนมีความรอบรู้แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษาที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยน สร้างสรรค์และหาทางเลือกที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสังคมปัจจุบัน

6. ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การทำงานจริงในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ และคุณลักษณะของความเป็นครู

สถานะของหลักสูตรหมวดวิชาชีพครู

หลักสูตรหมวดวิชาชีพครูเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ซึ่งกำหนดหน่วยกิตโดยรวมไว้ไม่ต่ำกว่า 160 หน่วยกิต โดยจะต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี หลักสูตรการผลิตครูการศึกษาพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาระ	ไม่น้อยกว่า	124	หน่วยกิต
1) วิชาชีพครู	ไม่น้อยกว่า	50	หน่วยกิต
2) วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	74	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาชีพครู

หมวดวิชาชีพครูมีหน่วยกิตโดยรวมไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต โดยจัดแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มวิชา และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มวิชากระบวนทัศน์ทางการศึกษา	ไม่น้อยกว่า	3 หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาการเรียนรู้	ไม่น้อยกว่า	18 หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา	ไม่น้อยกว่า	9 หน่วยกิต
4. กลุ่มวิชาว่าด้วยความเป็นครู	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
5. กลุ่มวิชาเลือกวิชาชีพครู	ไม่น้อยกว่า	5 หน่วยกิจ
การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา		**9* หน่วยกิต**

(* หน่วยกิตของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจะไปแทรกไว้ในหมวดวิชาเอกอีก 3 หน่วยกิต **รวมเป็น 12 หน่วยกิต**)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพลศึกษา

การบริหารหลักสูตร

หลักสูตรหมวดวิชาชีพครู เป็นหลักสูตรกลางซึ่งจัดขึ้นสำหรับหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบัน มีคณะที่จัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต รวม 6 คณะได้แก่

1. คณะศึกษาศาสตร์
2. คณะมนุษยศาสตร์
3. คณะสังคมศาสตร์
4. คณะวิทยาศาสตร์
5. คณะศิลปกรรมศาสตร์
6. คณะพลศึกษา

ทั้งนี้แต่ละคณะจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรหมวดวิชาเอก ซึ่งจำนวนหน่วยกิตโดยรวมไม่ต่ำกว่า 74 หน่วยกิต หลักสูตรหมวดวิชาชีพครู บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาชีพครูซึ่งแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคณะที่จัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรวิชาชีพครู โดยสามารถเชื่อมโยงการศึกษาในหมวดวิชาชีพครูกับหมวดวิชาเอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ระบบการศึกษา

ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548

หมวดวิชาชีพครูบังคับ

เรียนไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต จาก 5 กลุ่มวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชากระบวนทัศน์ทางการศึกษา (3 หน่วยกิต)

ศษ 311 กระบวนทัศน์ทางการศึกษา	3(3-0)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาการเรียนรู้ทางการศึกษา (เรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)

ศษ 321 ยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้	3(2-2)
ศษ 322 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ	3(2-2)
ศษ 323 จิตวิทยาสำหรับครู	3(2-2)
ศษ 324 การศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ	3(2-2)

ศษ 425 การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 3(2-2)

ศษ 426 การบริหารและการจัดการศึกษา 3(2-2)

ศษ 427 การแนะแนวเพื่อสร้างคุณค่าแห่งตน 3(2-2)

ศษ 428 สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ 3(1-4)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต โดยต้องเรียนรายวิชา ศษ 331 และ ศษ 433)

ศษ 331 วิธีวิทยาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3(2-2)

ศษ 433 ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ 3(2-2)

ศษ 434 การประเมินการเรียนรู้ 3(2-2)

ศษ 435 การประเมินเพื่อเสริมสร้างพลัง 3(2-2)

กลุ่มที่ 4 กลุ่มวิชาว่าด้วยความเป็นครู (6 หน่วยกิต)

ศษ 341 จิตสำนึกและจริยธรรมทางสังคม 3(1-4)

ศษ 443 การต่อรองกับวัฒนธรรมการบริโภค 3(2-2)

กลุ่มที่ 5 กลุ่มวิชาเลือกวิชาชีพครู (เรียนไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต)

ศษ 351 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ 3(1-4)

ศษ 352 ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ 3(1-4)

ศษ 353 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษา 3(1-4)

ศษ 454 การวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษา 2(1-2)

ศษ 455 การประกันคุณภาพการศึกษา 2(1-2)

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา **9* หน่วยกิต**

(*หน่วยกิตของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจะแทรกไว้ในหมวดวิชาเลือกอีก 3 หน่วยกิต รวมเป็น 12 หน่วยกิต)

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชากระบวนทัศน์ทางการศึกษา (3 หน่วยกิต)

ศษ 311 กระบวนทัศน์ทางการศึกษา 3(3-0)

ED 311 Educational Paradigm

ศึกษากระบวนทัศน์ทางการศึกษาซึ่งเชื่อมโยงกับฐานคิดและการมองโลกในแต่ละยุคสมัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ยุค

ยุคก่อนทันสมัยเป็นยุคที่การดำรงชีวิตมีความเชื่อมโยงกับบริบททางธรรมชาติ และสภาวะแวดล้อมทางสังคม กระบวนการสร้างสรรค์ สืบสาน และปรับเปลี่ยนความรู้ จึงเกิดจากความจำเป็นในการดำรงชีวิตที่ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ยุคทันสมัย ศึกษาการสับเปลี่ยนฐานคิด ไปสู่การมองโลกแบบแยกส่วน และการแบ่งแยกความรู้ออกเป็นศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อความทันสมัย ผลกระทบที่เกิดขึ้นจนนำไปสู่ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการปรับทิศทางการศึกษา

ยุคหลังทันสมัย ศึกษาการปรับฐานความคิดและทิศทางการจัดการศึกษาบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รวมถึงการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นสังคมที่มีความรู้เป็นฐาน (Knowledge Based Society) และคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) และการพัฒนาการศึกษาให้เป็นพลังนำไปสู่สันติสุขของตนและของโลก

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ฐานคิดแบบองค์รวมและกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชีวิตกับธรรมชาติและสังคม

หน่วยที่ 2 การมองโลกแบบแยกส่วนและการสร้างความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ การสถาปนาระบบโรงเรียนและผลกระทบต่อสังคมไทย

หน่วยที่ 3 การสับเปลี่ยนกระบวนทัศน์สู่การมองโลกแบบองค์รวม และสู่การศึกษาที่ตั้งอยู่บนความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาการเรียนรู้ (เรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)

ศษ 321 ยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้ 3(2-2)

ED 321 Integrated Strategies for Creating Learning Process

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาในการปฏิบัติ (Practical Wisdom) ซึ่งช่วยให้บุคคลรู้ว่าจะต้องทำอย่างไรในแต่ละสภาพการณ์หรือบริบท ทั้งนี้ความรู้หรือทฤษฎีที่มีอยู่จะต้องนำมาใช้บนฐานความเข้าใจกี่คนมีต่อสถานการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ดังนั้นทัศนะหรือความเข้าใจที่ต่อสถานการณ์คือ หัวใจสำคัญของการสร้างความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง (Practical Knowledge) อันจะทำให้เกิดปัญญาในการปฏิบัติ การสอนจึงไม่ใช่เรื่องของเทคนิคหรือ

ทักษะที่จะนำมาสอนในลักษณะของสูตรสำเร็จ การจัดกระบวนการเรียนรู้จากฐานวัฒนธรรมอันหลากหลายและการรู้จักตนเองจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเลือกสรรความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในวิถีชีวิตของตนเอง

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 แนวคิดและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาในการปฏิบัติ

หน่วยที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบของการสอนใน 4 มิติ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสาระ การวางแผน และออกแบบการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน การจัดการเรียนการสอน

หน่วยที่ 3 นวัตกรรมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Design Innovations)

หน่วยที่ 4 ฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาในการปฏิบัติ

ศษ 322 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะ 3(2-2)

ED 322 Public Concern-Based Learning

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูมีจิตสำนึกเชิงนิเวศน์ มีความเข้าใจและสำนึกในหน้าที่ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับความเชื่อเหนือธรรมชาติ นอกจากนี้จะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งแผ่ขยายแนวคิดของเศรษฐกิจการค้าเสรี และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมาพร้อม ๆ กับการครอบงำวัฒนธรรมการเรียนรู้ และการสร้างความรู้ที่นำไปสู่การทำลายทรัพยากร การอ้างสิทธิเหนือความรู้ในรูปของสิทธิบัตร การเอาเปรียบในเชิงการค้า และการกีดกันคนจำนวนมากออกไปจากการมีส่วนร่วมในประโยชนสาธารณะ

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกการคุ้มครองและดูแลรักษาระบบนิเวศน์ สร้างความเข้าใจในหน้าที่ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับความเชื่อเหนือธรรมชาติ

หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างพลังในการปกป้องสิทธิประโยชน์ของชุมชนและสังคมและการสร้างความกล้าหาญทางจริยธรรม

หน่วยที่ 3 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและสังคม

ศษ 323 จิตวิทยาสำหรับครู **3(2-2)**

ED 323 Psychology for Teachers

ศึกษาฐานคิดและองค์ความรู้ทางจิตวิทยาการศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญกับระบบการพัฒนาทางสมองและพัฒนาการเรียนรู้ในระดับวัยต่าง ๆ ทฤษฎี และหลักการเรียนรู้ ทักษะ กระบวนการคิด การสร้างแรงจูงใจ สุขภาพจิต เชาว์ปัญญา ความถนัด บุคลิกภาพและการปรับตัว โดยมุ่งให้ผู้เรียนวิพากษ์องค์ความรู้ดังกล่าวก่อนนำมาปรับใช้ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยให้มีการฝึกปฏิบัติจากกรณีศึกษา

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ศึกษาและวิพากษ์ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

หน่วยที่ 2 เลือกสรรความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในบริบทสังคมไทย

หน่วยที่ 3 นำความรู้ที่เลือกสรรแล้วมาฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ศษ 324 การศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ **3(2-2)**

ED 324 Education for Special Need Students

ศึกษาลักษณะทางกายและจิต รวมทั้งปัญหาและความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย ทางการได้ยิน ทางการมองเห็น ทางสติปัญญา มีความบกพร่องซ้ำซ้อน เด็กสมาธิสั้น เด็กออทิสติก เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยการสังเกต การวินิจฉัย การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น รวมถึงการปรับหลักสูตรวิธีสอน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ของผู้เรียน

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 องค์ความรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

หน่วยที่ 2 การวินิจฉัยปัญหา ความต้องการ และการสร้างระบบสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

หน่วยที่ 3 การจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ศษ 425 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน **3(2-2)**

ED 425 Research for Learning and Teaching Development

ศึกษาวิธีวิทยาของการวิจัยที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้ที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติและนำมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้ว่าการวิจัยมิใช่เรื่องทางเทคนิค แต่เป็นวิถีชีวิต เป็นความรู้ที่จะต้องเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิต อันจะทำให้ครูเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง มิใช่เป็นเพียงส่งผ่านความรู้ไปยังผู้เรียน

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 วิธีวิทยาในการสร้างความรู้จากชั้นเรียนและชุมชน

หน่วยที่ 2 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและชุมชน

หน่วยที่ 3 ฝึกปฏิบัติการสร้างความรู้จากชั้นเรียนและชุมชน

ศษ 426 การบริหารและการจัดการการศึกษา 3(2-2)

ED 426 Education Administration and Management

การบริหารและจัดการบนฐานคิดของการเคารพและการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายของตัวตนวัฒนธรรม และศาสนา เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้และสุขภาวะในสถานศึกษา การจัดองค์กรแบบแนวราบ การสร้างกระบวนการบริหารและจัดการแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ที่ปราศจากความรุนแรงทั้งความรุนแรงทางกายและความรุนแรงที่แฝงเร้น รวมทั้งการสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 การบริหารและจัดการเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู

หน่วยที่ 2 การบริหารและจัดการเพื่อให้เกิดสุขภาวะในโรงเรียน

หน่วยที่ 3 การสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ศษ 427 การแนะแนวเพื่อสร้างคุณค่าแห่งตน 3(2-2)

ED 427 Guidance for Self – esteem

ศึกษาหลักการแนะแนวซึ่งอยู่บนฐานคิดที่ว่า ผู้เรียนมีตัวตน (Self) ที่มีความหลากหลาย มีความหวัง ความใฝ่ฝัน ความกลัว ความเข้มแข็ง ความอ่อนโยน ความอดทน ความสนใจ พลังชีวิต จริยธรรม ซึ่งสะท้อนลักษณะเฉพาะของบุคคล การได้รู้จักตัวตนของผู้เรียนและการเข้าใจกับสถานการณ์หรือบริบทอย่างลึกซึ้งจะช่วยเป็นแนวทางในการแนะแนวเพื่อสร้างการเห็นคุณค่าในตัวตน นอกจากนี้ผู้เป็นครูจะต้องไม่แยกภารกิจของการแนะแนวออกจากภารกิจประจำ ครูจะต้องมองการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตการเป็นครูโดยครูทุกคนจะต้องทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวให้กับศิษย์

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการตระหนักคุณค่าในตัวตน

หน่วยที่ 2 ฝึกปฏิบัติการแนะแนวเพื่อสร้างการตระหนักในคุณค่าของตัวตน

ศษ 428 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ 3(1-4)

ED 428 Information and Communication Technology for Interactive Learning

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถสร้างระบบสารสนเทศโดยใช้ฐานความรู้ที่ชุมชนมีอยู่ ให้รู้จักการเลือกสรรความรู้และข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ รู้จักการสร้างสื่อการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติการพัฒนาและนำนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ฝึกปฏิบัติการพัฒนานวัตกรรม การสร้างระบบสารสนเทศ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มวิชาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต)

ศษ 331 วิธีวิทยาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3(2-2)

ED 331 Methodology for School – Based Curriculum Development

ศึกษาฐานคิด กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน และสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและสังคม โดยทำความเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของฐานคิด กระบวนการสร้างและสาระของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพระหว่างเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางกับความต้องการของชุมชน

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและสาระเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง

หน่วยที่ 2 ฐานคิดและวิธีวิทยาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร

2.2 การพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ

2.3 การพัฒนาหลักสูตรจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 3 กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างหลักสูตรให้สนองตอบต่อความต้องการชุมชน

ศษ 433 ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ **3(2-2)**

ED 433 Strategies for Knowledge Management

ศึกษานัยสำคัญของสังคมที่มีความรู้เป็นพื้นฐาน (Knowledge – Based Society) การเชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติและการดำรงชีวิต การตัดสินใจ โดยอาศัยฐานความรู้และภูมิปัญญา การจัดระบบความรู้การบริหารจัดการความรู้ และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตรวมทั้งการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการความรู้

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 การสร้างความรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติ

หน่วยที่ 2 การบริหารจัดการให้มีการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

หน่วยที่ 3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ศษ 434 การประเมินการเรียนรู้ **3(2-2)**

ED 434 Learning Assessment

ศึกษาวิวัฒนาการ แนวคิด และทฤษฎีในการประเมินการเรียนรู้ การพัฒนา ตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ และแปลผลการประเมินการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนแนวความคิด ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการฝึกปฏิบัติรายงานการค้นคว้าอิสระในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาตามความสนใจเป็นรายบุคคล

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 วิวัฒนาการ ความเชื่อ แนวคิดและทฤษฎีในการประเมินการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 การพัฒนา ตรวจสอบและแปลเครื่องมือการประเมินการเรียนรู้

หน่วยที่ 3 กระบวนทัศน์ใหม่ในการประเมินการเรียนรู้

ศษ 435 การประเมินเพื่อเสริมสร้างพลัง **3(2-2)**

ED 435 Empowerment Evaluation

ศึกษาวิธีวิทยาการประเมินเพื่อเสริมสร้างพลัง ซึ่งเป็นการประเมินแบบไม่แยกส่วน เป็นผู้ประเมินกับผู้ถูกประเมิน แต่อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) และเป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ฐานคิดและแนวคิดของการประเมินเพื่อเสริมสร้างพลัง

หน่วยที่ 2 กระบวนการประเมินและการฝึกปฏิบัติ

กลุ่มที่ 4 กลุ่มวิชาว่าด้วยความเป็นครู (6 หน่วยกิต)

ศษ 341 จิตสำนึกและจริยธรรมทางสังคม 3(1-4)

ED 341 Social Consciousness and Ethics

สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูเข้าถึงจริยธรรมในความหมายกว้าง ซึ่งรวมถึงการมีความรู้สึกไว (Sensitivity) ต่อความยุติธรรม การเอารัดเอาเปรียบ การละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีวิจารณญาณ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม (Moral Courage) รวมทั้งการมีขันติธรรมต่อความแตกต่าง มีญาณทัศนะและเข้าถึงสารัตถะของการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์เข้าถึงธรรมชาติและสังคม รู้เท่าทันการดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ (Public Mind) กระทำผ่านการศึกษาภูมิปัญญาจากนักคิดร่วมสมัยจากศาสตร์ที่หลากหลาย รวมถึงภูมิปัญญาของปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน นอกจากนี้ครูจะต้องสามารถเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะและเข้าถึงแก่นแท้ของการศึกษาได้

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ครูในฐานะเป็นผู้เรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ (Teachers as learners and Facilitators)

หน่วยที่ 2 การสร้างจิตสำนึกและการเข้าถึงจริยธรรมในความหมายกว้างโดยศึกษาภูมิปัญญาของนักคิดและปราชญ์ชาวบ้านที่หลากหลาย

หน่วยที่ 3 การสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บุคคลมีวิจารณญาณ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม รักษาความเป็นธรรม และไม่เอาเปรียบผู้อื่น

ศษ 443 การต่อรองกับวัฒนธรรมการบริโภค 3 (2-2)

ED 443 Negotiation Consumer Culture

ศึกษาการก่อรูปของวัฒนธรรมการบริโภคในระบบทุนนิยม ระบบสัญลักษณ์ที่ส่งผ่านทางสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปของการโฆษณาสินค้าโดยตรง และในรูปแบบที่แฝงเร้นทางการบันเทิง งานด้านวิชาการหรือธุรกิจรวมทั้งผลกระทบของวัฒนธรรมการบริโภคต่อฐานคิดและการดำรงชีวิตของคนในสังคม การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้คนบริโภคอย่างรู้เท่าทัน ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการบริโภค และการจัดการเรียนรู้เพื่อการบริโภคโดยใช้ปัญญา

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 องค์ความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมการบริโภคและผลของวัฒนธรรมการบริโภคต่อการดำรงชีวิต

หน่วยที่ 2 การบริโภคอย่างรู้เท่าทันและการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการบริโภค

หน่วยที่ 3 การจัดการเรียนรู้เพื่อการบริโภคโดยใช้ปัญญา

กลุ่มที่ 5 กลุ่มวิชาเลือกวิชาชีพครู (เรียนไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต)

ศษ 351 ภาษาไทยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ **3(1-4)**

ED 351 Thai Language for Learning Development

ศึกษาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาและพัฒนาภาษาไทยที่สัมพันธ์กับการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การคิด การสรุปสาระ การบันทึก การเขียน และการอภิปราย โดยเน้นการศึกษาและพัฒนาผ่านกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่สอดคล้องกับวิชาชีพครู ที่ต้องเรียนรู้ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ความคิด

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ภาษาไทยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทย

หน่วยที่ 3 ภาษาไทยเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

ศษ 352 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ **3(1-4)**

ED 352 English Language for Learning Development

ศึกษาและพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาและพัฒนาภาษาอังกฤษที่เป็นประโยชน์กับการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การคิด การสรุปสาระ การบันทึก การเขียน และการอภิปรายโดยเน้นการศึกษาและพัฒนาผ่านกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่สอดคล้องกับวิชาชีพครูที่ต้องเรียนรู้ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ความคิด

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ

หน่วยที่ 3 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

ศษ 353 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ **3(1-4)**

ED 353 Information and Communication Technology for Education

ศึกษา ฝึกปฏิบัติ และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารศึกษา (ITC Ed.) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาในสังคมร่วมสมัย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวตนของผู้เรียนเอง เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Virtae Classroom) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 ห้องเรียนเสมือนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

หน่วยที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ศษ 454 การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา **2(1-2)**

ED 454 Research for Educational Development

ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด กระบวนการ และการพัฒนาการวิจัย เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ (Body of Knowledge) และกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) พัฒนาการค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เป็นฐานการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนและผู้เรียน ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่มีพลวัตและพัฒนาตลอดเวลาให้ผสานสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงและการปรับเปลี่ยนความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การวิจัยเป็นเครื่องมือและกลไกในการพัฒนาการเรียนรู้ในสังคม

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 แนวคิด กระบวนการ และการพัฒนาการวิจัย

หน่วยที่ 2 การวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้

หน่วยที่ 3 กาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสังคม

ศษ 455 การประกันคุณภาพการศึกษา **2(1-2)**

ED 455 Quality Assurance in Education

ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแนวคิดทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา บนฐานคิดเพื่อการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบและกลไกทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนา (Quality Assurance for development)

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 หลักการและแนวคิดทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบและกลไกทางการศึกษา

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ศษ 561 การปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ 12(0-72)*

ED 561 Internship in Education

การจัดให้นิสิตไปฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปี ภายใต้การนิเทศร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับสถานศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ได้แก่

1. การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน
2. การวิจัยในชั้นเรียน
3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
4. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. งานบริการของโรงเรียน
6. ศึกษาและบริการชุมชน
7. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

(*เป็นจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาชีพครู 9 หน่วยกิต และในหมวดวิชาเอก 3 หน่วยกิต รวมเป็น 12 หน่วยกิต

ความคาดหวัง แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความคาดหวัง (Expectation) คือการคาดหมายถึงผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากกระทำสิ่งต่าง ๆ (Mark G. MeGee and David W. Wilson, 1984 : 346) ความคาดหวังของบุคคลขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ผ่านมา การอ้างสาเหตุหรือเหตุผลของความสำเร็จหรือล้มเหลวนั้น และการเห็นคุณค่าแห่งตนในเชิงวิชาการ (L.E. Berk อ้างอิงจาก Anita E. Woolfolk, 1993 : 356) กล่าวคือหากเคยประสบความสำเร็จสูง เห็นว่าเป็นความสามารถของตน และเห็นคุณค่าแห่งตนด้านวิชาการสูง ก็จะมีความคาดหวังในการเรียนสูง ถ้าเป็นไปในทางตรงข้ามก็จะมีความคาดหวังในการเรียนต่ำ ความคาดหวังของบุคคลตามทฤษฎีความคาดหวัง X คุณค่า (Expectancy x Value, Paul Eggen & Don Kauchak, 2004 : 358) ขึ้นอยู่กับการรับรู้ความยากง่ายของสิ่งที่จะทำและโครงร่างความคิดของตน (Self-schemas) อันได้แก่ อัตมโนทัศน์ ความสามารถ ความอดทน นิสัย ฯลฯ หากมีอัตมโนทัศน์ทางบวกและสิ่งที่จะทำอยู่ในวิสัยที่จะทำได้ย่อมมีความคาดหวังสูงว่าจะทำให้สำเร็จ ในทางกลับกัน หากมีอัตมโนทัศน์ทางลบ รู้สึกว่าขาดความสามารถ ขาดความอดทน ความคาดหวังย่อมต่ำตามไปด้วย นอกจากนี้ เฮอร์ล็อค (Hurlock อ้างอิงจาก นันทนา จันทร์ฝั้น, 2545 : 10-11) ยังกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้ความคาดหวังของบุคคลแตกต่างกันไว้หลายปัจจัย อาทิ วัฒนธรรม ครอบครัว ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในอดีต เพศ เชาว์นปัญญา หรือ บุคลิกภาพ เป็นต้น และตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, อ้างอิงจาก R.R, Mc, Cown and Peter Roop, 1992 : 279) เมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่จะต้องกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป บุคคลจะคาดหวังว่ามีพลังความสามารถ (Efficacy expectation) มากน้อยเท่าไรแล้วจึงคาดหวังผลการกระทำว่าจะเป็นอย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าผลการกระทำใด ๆ ก็ตามเป็นผลจากการคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นและการคาดหวังพลังความสามารถของผู้กระทำเป็นสำคัญ จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวนิสิตที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี ย่อมมีความคาดหวังว่าตนมีสมรรถภาพของครูเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ส่วนระดับความคาดหวังจะเป็นอย่างไรนั้น น่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสำเร็จที่ผ่านมา (ผลการเรียน) เพศ สถานภาพทางสังคม (คณะวิชาที่สังกัด)อาชีพผู้ปกครอง หรือ แหล่งทุนที่ได้รับ เป็นต้น

แรงจูงใจในการเรียน หมายถึงพลังที่ทำให้ผู้เรียนทำพฤติกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนอย่างเข้มแข็ง และกระตือรือร้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ตนต้องการ (ชูชีพ อ่อนโคกสูง และอนุสรณ์ อรรถศิริ, 2549 : 5) แรงจูงใจที่เกิดจาการเสริมแรง เช่นให้ รางวัล คำชมเชย คะแนนสูง ๆ ฯลฯ (ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม) หรือเกิดจากความต้องการเติมเต็มความต้องการในแต่ละขั้นตอนเพื่อเป็นมนุษย์ที่เจริญงอกงาม คือ บรรลุศักยภาพแห่งตน (Self-actualization) ในที่สุด (ตามทฤษฎีมนุษยนิยม) หรืออาจเกิดจาก 1) การคาดหวังความสำเร็จหรือคุณค่าของสิ่งนั้น (Expectancy Value Theory) 2) ความเชื่อในพลังความสามารถแห่งตน (Sense of Self-efficacy) 3) เป้าหมาย (Goal) 4)

การอธิบาย (ให้เหตุผล) ความสำเร็จหรือล้มเหลว (Attribution) 5) การกำหนดหรือตัดสินใจว่าจะทำ (Self-determination) ซึ่งอยู่ในกลุ่มทฤษฎีการรู้คิด (Cognitive Theory, Paul Eggen and Don Kauchak, 2004 : 357-377) ด้วยนัยดังกล่าวและนิสิตมีความคาดหวังจากการเรียนแล้ว นิสิตจึงน่าจะมีแรงจูงใจในการเรียนตามไปด้วย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพทางสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากการอบรมสั่งสอนของครู (ชวาล แพรัตกุล, 2517: 5) หรือหมายถึงผลการเรียนรู้หรือทักษะที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนการสอน (John W. Santrock, 2006 : 493) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในการวิจัยนี้ประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 และสมรรถภาพของครูจากการประเมินตนเองของนิสิต ตามแบบสอบถามสมรรถภาพของครูของนิสิตที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549 : 75)

ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง แรงจูงใจในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

L.E. Berk (อ้างอิงจาก Anita E. Wollfolk, 1993:350) อธิบายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเกิดจาก 2 องค์ประกอบใหญ่ได้แก่ ความคาดหวังความสำเร็จในการกระทำและความเชื่อในพลังความสามารถแห่งตน คือเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำสิ่งหนึ่งสำเร็จก่อนที่จะลงมือทำสิ่งนั้น เช่นเดียวกับ จำรูณ เทียมธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งพบว่าความคาดหวังของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ นันทนา จันทร์ผั้น ที่ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับความคาดหวังในอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ ผลการวิจัยประการหนึ่งได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป้าหมายในการเรียนซึ่งก็คือความคาดหวังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นเอง จึงอาจสรุปได้ว่าความคาดหวังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียน

ในส่วนของแรงจูงใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จากการศึกษาของ Mc Dermott, Mordell & Stoltzfus, Wang, Haertel&Walberg R. Weinstein (อ้างอิงจาก Paul Eggent Don & Kauchak, 2004 : 349) พบว่าแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับศาสตราจารย์ ดร. สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 179) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่านอกจากขึ้นอยู่กับความสามารถแล้วยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการเรียนอีกด้วย หากมีความสามารถสูง แต่ขาดแรงจูงใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมต่ำ เช่นเดียวกับผลการวิจัย ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆของ วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักศึกษาที่ผลการเรียนแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นิตยา ประสิทธิ์ประศาสน์ (2546 : 89) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรียังพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของพิไลพร แสนชมพู (2546 : 79) ยังพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นแรงจูงใจในการเรียนของนิสิตจึงน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ในการวิจัยนี้คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมและสมรรถภาพของครูนั่นเอง)

ความคาดหวังและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อความคาดหวังน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียน และแรงจูงใจในการเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว คาดหวังและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กันทางบวกเช่นกัน กล่าวคือ ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนและคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตด้วย

การดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาทั้งประชากร ซึ่งได้แก่นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี รุ่นแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวนทั้งสิ้น 224 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต และแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนโดยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. แบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

1.1 การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างโดยการศึกษาหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (5ปี) หมวดวิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะศึกษาศาสตร์และคณะอื่นๆ , 2547) และศึกษาข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , 2549) แล้วกำหนดสมรรถภาพของครูที่ต้องประเมิน ปรากฏว่าต้องมีความรู้ตามมาตรฐานความรู้ ได้แก่ 1) ความรู้ทางภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร 3) ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ 4) ความรู้จิตวิทยาสำหรับครู 5) ความรู้ในการวัดและประเมินผลการศึกษา 6) ความรู้ในการบริหารจัดการในชั้นเรียน 7) ความรู้ในการวิจัยทางการศึกษา 8) ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ 9) ความรู้เกี่ยวกับความเป็นครู และยังต้องมีการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพอีกด้วย (การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษายังไม่ประเมิน เพราะนิสิตยังไม่ได้ออกฝึกสอนในสถานศึกษา โดยจะต้องออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2551 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2551 ถึงเดือนมีนาคม 2552) และในการประเมินสมรรถภาพของครูนั้นต้องประเมินทั้งสาระความรู้และสมรรถนะ จากนั้นจึงนำสาระความรู้และสมรรถนะทั้งหมดไปสร้างแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพต่อไป

1.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ทำโดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร. สนอง ทองปาน อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอาจารย์ประยงค์ อ่อนโคกสูง อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญระดับ 9 หมวดวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงผลการตรวจสอบปรากฏว่าได้แบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสมรรถภาพของครูด้านความรู้ที่คาดหวังและความรู้ที่ได้รับจากการเรียน

สาระความรู้	ระดับความรู้ที่คาดว่าจะได้รับ				ระดับความรู้ที่ได้รับ			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู								
1.1 ภาษาไทยสำหรับครู								
1.2 ภาษาอังกฤษสำหรับครู								
1.3 เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู								
. การพัฒนาหลักสูตร								
2.1 ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีการศึกษา								
2.2 ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย								
2.3 วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย								
2.4 ทฤษฎีหลักสูตร								
2.5 การพัฒนาหลักสูตร								
2.6 มาตรฐาน และมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร								
2.7 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
2.8 ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร								
การจัดการเรียนรู้								
3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน								
3.2 รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน								
3.3 การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้								
3.4 การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้								
3.5 การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม								
3.6 เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้								

สาระความรู้	ระดับความรู้ที่คาดว่าจะได้รับ				ระดับความรู้ที่ได้รับ			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
3.7 การใช้และการผลิตสื่อ และการพัฒนา นวัตกรรมในการเรียนรู้								
3.8 การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ								
3.9 การประเมินผลการเรียนรู้								
. จิตวิทยาสำหรับครู								
4.1 จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์								
4.2 จิตวิทยาการศึกษา								
4.3 จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา								
. การวัดและประเมินผลการศึกษา								
5.1 หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลการศึกษา								
5.2 การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา								
5.3 การประเมินตามสภาพจริง								
5.4 การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน								
5.5 การประเมินภาคปฏิบัติ								
5.6 การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม								
. การบริหารจัดการในห้องเรียน								
6.1 ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ								
6.2 ภาวะผู้นำทางการศึกษา								
6.3 การคิดอย่างเป็นระบบ								
6.4 การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร								
6.5 มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร								
6.6 การติดต่อสื่อสารในองค์กร								
6.7 การบริหารจัดการชั้นเรียน								
6.8 การประกันคุณภาพการศึกษา								
6.9 การทำงานเป็นทีม								

สาระความรู้	ระดับความรู้ที่คาดว่าจะได้รับ				ระดับความรู้ที่ได้รับ			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
6.10 การจัดทำโครงงานทางวิชาการ								
6.11 การจัดโครงการฝึกอาชีพ								
6.12 การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา								
6.13 การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ								
6.14 การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน								
การวิจัยทางการศึกษา								
7.1 ทฤษฎีการวิจัย								
7.2 รูปแบบการวิจัย								
7.3 การออกแบบการวิจัย								
7.4 กระบวนการวิจัย								
7.5 สถิติเพื่อการวิจัย								
7.6 การวิจัยในชั้นเรียน								
7.7 การฝึกปฏิบัติการวิจัย								
7.8 การนำเสนอผลงานวิจัย								
7.9 การค้นคว้าศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้								
7.10 การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา								
7.11 การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย								
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา								
8.1 แนวคิด ทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้								
8.2 เทคโนโลยีและสารสนเทศ								
8.3 การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ								

สาระความรู้	ระดับความรู้ที่**คาดว่า**จะได้รับ				ระดับความรู้ที่**ได้รับ**			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
8.4 แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้								
8.5 การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมิน และการปรับปรุงนวัตกรรม								
9. ความเป็นครู								
9.1 ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู								
9.2 พัฒนาการของวิชาชีพครู								
9.3 คุณลักษณะของครูที่ดี								
9.4 การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู								
9.5 การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู								
9.6 การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาการ								
9.7 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู								
9.8 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู								
9.9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา								
10. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน								
10.1 การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา								
10.2 ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา								
10.3 มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและการปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้								
10.4 ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา								

สาระความรู้	ระดับความรู้ที่คาดว่าจะได้รับ				ระดับความรู้ที่ได้รับ			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
10.5 ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา								
10.6 การจัดทำโครงงานทางวิชาการ								

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถภาพของครูด้านสมรรถนะที่คาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้น

สมรรถนะ	สมรรถนะที่คาดหวัง				สมรรถนะที่เกิดขึ้น			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มา
สมรรถนะทางภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู								
1.1 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง								
1.2 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง								
1.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานได้								
สมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตร								
2.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้								
2.2 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย								
2.3 สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร								
2.4 สามารถจัดทำหลักสูตรได้								
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้								
3.1 สามารถการนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบและตลอดภาคการศึกษา								
3.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน								
3.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน								
สมรรถนะทางจิตวิทยาสำหรับครู								
4.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน								
4.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน								

สมรรถนะ	สมรรถนะที่คาดหวัง				สมรรถนะที่เกิดขึ้น			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น								
4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน								
สมรรถนะในการวัดและประเมินผลการศึกษา								
5.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง								
5.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร								
สมรรถนะทางการบริหารจัดการในห้องเรียน								
6.1 มีภาวะผู้นำ								
6.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียนได้								
6.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ								
6.4 สามารถประสานประโยชน์ได้								
6.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการได้								
สมรรถนะในการวิจัย								
7.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้								
7.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้								
สมรรถนะทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา								
8.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี								

สมรรถนะ	สมรรถนะที่คาดหวัง				สมรรถนะที่เกิดขึ้น			
	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
8.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี								
8.3 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน								
สมรรถนะความเป็นครู								
9.1 รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน								
9.2 อดทนและรับผิดชอบ								
9.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ								
9.4 มีวิสัยทัศน์								
). สมรรถนะจากการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน								
10.1 สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน								
10.2 สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้								
10.3 สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอนปฏิบัติการสอนประเมินผล และปรับปรุงได้								
10.4 สามารถจัดทำโครงงานทางวิชาการได้								

จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิแอลฟา (∞) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้แบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีความเชื่อมั่นสูง กล่าวคือ ค่า r ของแบบสอบถามสมรรถภาพที่คาดหวังเท่ากับ .98 และค่า r ของแบบสอบถามสมรรถภาพที่เกิดขึ้น เท่ากับ .97

1.3 การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย

1.3.1 การให้คะแนน ให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ตอบว่าน้อย	ให้	1 คะแนน
ตอบว่าค่อนข้างน้อย	ให้	2 คะแนน
ตอบว่าค่อนข้างมาก	ให้	3 คะแนน
ตอบว่ามาก	ให้	4 คะแนน

1.3.2 การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.75	หมายถึง	คาดหวัง / สมรรถภาพน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.76-2.50	หมายถึง	คาดหวัง / สมรรถภาพค่อนข้างน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.25	หมายถึง	คาดหวัง / สมรรถภาพค่อนข้างมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.26-4.00	หมายถึง	คาดหวัง / สมรรถภาพมาก

2. แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ใช้แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของชูชีพ อ่อนโคกสูงและอนุสรณ์ อรรถศิริ (2549) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ .70 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนประกอบด้วยข้อความให้แสดงความคิดเห็น 23 ข้อความ ดังนี้

ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้าดีใจที่สอบเป็นนิสิตได้	1	2	3	4
2. ข้าพเจ้าต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน	1	2	3	4
3. ข้าพเจ้าอยากได้ปริญญา	1	2	3	4
4. ข้าพเจ้าเรียนไปเรื่อย ๆ เพราะได้เรียนในสาขาวิชาที่ชอบ	1	2	3	4
5. ข้าพเจ้าอยากเรียนทุกชั่วโมง	1	2	3	4
6. ข้าพเจ้าไม่อยากขาดเรียน	1	2	3	4
7. ข้าพเจ้าไม่อยากให้อาจารย์ขาดสอน	1	2	3	4
8. ข้าพเจ้าเห็นว่าการเรียนเป็นการเสียเวลา	1	2	3	4
9. ข้าพเจ้าอยากได้ความรู้ใหม่ๆ จากวิชาที่เรียน	1	2	3	4
10. วิชาที่ยากๆ เป็นวิชาที่ท้าทายสำหรับข้าพเจ้า	1	2	3	4
11. วิชาที่เรียนจะเป็นประโยชน์ต่อข้าพเจ้าในภายหน้า	1	2	3	4
12. ข้าพเจ้าชอบเรียนเพราะอาจารย์สอนสนุก	1	2	3	4
13. วิชาที่เรียนช่วยสร้างเป้าหมายชีวิตของข้าพเจ้าได้	1	2	3	4
14. ข้าพเจ้าต้องการเข้าใจวิชาที่เรียนอย่างลึกซึ้ง	1	2	3	4
15. วิชาที่เรียนตรงกับความสามารถของข้าพเจ้า	1	2	3	4
16. วิชาที่ข้าพเจ้าเรียนจบแล้วหางานทำยาก	1	2	3	4
17. วิชาที่ข้าพเจ้าเรียนจะทำให้ชีวิตดีขึ้น	1	2	3	4
18. วิชาที่ข้าพเจ้าเรียนมีความยุ่งยาก	1	2	3	4
19. หากข้าพเจ้าเรียนจบ พ่อแม่และบุคคลรอบข้างจะเกิดความภูมิใจ	1	2	3	4
20. วิชาที่ข้าพเจ้าเรียนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	1	2	3	4
21. วิชาที่ข้าพเจ้าเรียนเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่	1	2	3	4
22. ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจนกว่าจะเข้าใจวิชาที่เรียน	1	2	3	4
23. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนอย่างเต็มที่	1	2	3	4

และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

ข้อความทางลบได้แก่ข้อ 4, 8, 16, และ 18 ให้คะแนนในทางกลับกันกับข้อความทางบวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยคือนายนฤพนธ์ สีแสด ข้าราชการสังกัดกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปลายเดือนมีนาคม ถึง ต้นเดือนเมษายน 2551 โดยแจกแบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต ให้นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี รุ่นแรกของวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวนทั้งสิ้น 224 ฉบับ ได้รับคืนทุกฉบับ ตรวจสอบความเรียบร้อยได้ฉบับที่สมบูรณ์ 203 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.62 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

   สถิติพื้นฐาน

   สัมประสิทธิ์แอลฟา (r Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

   t-teat

   F-test

   L S D

   สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนประชากร
X	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	t – distribution
F	แทน	F – distribution
df	แทน	degree of freedom
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	mean of square
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ยและแรงจูงใจในการเรียน

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูของนิสิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนิสิตจำแนกตามเพศ คณะวิชาที่สังกัด คะแนนเฉลี่ย อาชีพผู้ปกครอง และแหล่งทุนที่ได้รับ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	39	19.21
หญิง	164	80.79
รวม	**203**	**100.00**
2. คณะวิชาที่สังกัด		
มนุษยศาสตร์	19	9.36
วิทยาศาสตร์	110	54.19
ศิลปกรรมศาสตร์	27	13.30
ศึกษาศาสตร์	30	14.78
สังคมศาสตร์	17	8.37
รวม	**203**	**100.00**
3. คะแนนเฉลี่ยเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1/2550		
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.50	3	1.48
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00	37	18.23
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.01 – 3.50	117	57.64
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00	31	15.27
ไม่ระบุคะแนนเฉลี่ย	15	7.38
รวม	**203**	**100.00**
4. อาชีพผู้ปกครอง		
ครู	78	38.42
ข้าราชการอื่น	28	13.79
ค้าขาย	33	16.26
อาชีพอิสระ	64	31.53
รวม	**203**	**100.00**

5. แหล่งทุนที่ได้รับ		
เงินทุนพ่อแม่ / ผู้ปกครอง	68	33.50
เงินทุนสนับสนุน (ทุนกู้ยืม / ทุนรัฐบาล)	135	66.50
รวม	**203**	**100.00**

จากตาราง 1 แสดงว่านิสิตส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิง (ร้อยละ 80.79) สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 54.19) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01 – 3.50 (ร้อยละ 57.64) ผู้ปกครองเป็นครู (38.42) และได้รับทุนสนับสนุน (ทุนกู้ยืม / ทุนรัฐบาล) ถึงร้อยละ 66.50

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

2.1 สาระความรู้ที่คาดหวังและสาระความรู้ที่ได้รับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ที่คาดหวังและความรู้ที่ได้รับ

สาระความรู้	ความรู้ที่คาดหวัง		ระดับ	ความรู้ที่ได้รับ		ระดับ
	X	S		X	S	
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	3.36	.508	มาก	2.69	.515	ค่อนข้างมาก
2. การพัฒนาหลักสูตร	3.29	.525	มาก	2.75	.500	ค่อนข้างมาก
3. การจัดการเรียนรู้	3.44	.481	มาก	2.87	.532	ค่อนข้างมาก
4. จิตวิทยาสำหรับครู	3.33	.555	มาก	3.03	.652	ค่อนข้างมาก
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา	3.41	.526	มาก	2.73	.554	ค่อนข้างมาก
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน	3.33	.510	มาก	2.76	.525	ค่อนข้างมาก
7. การวิจัยทางการศึกษา	3.41	.533	มาก	2.80	.562	ค่อนข้างมาก
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.33	.514	มาก	2.73	.567	ค่อนข้างมาก
9. ความเป็นครู	3.51	.489	มาก	3. 03	.495	ค่อนข้างมาก
10. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	3.44	.609	มาก	2.47	.731	ค่อนข้างน้อย
รวม	3.39	.423	มาก	2.79	.362	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 2 แสดงว่านิสิตคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ในแต่ละสาระความรู้ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.29 – 3.51) และคาดหวังว่าจะได้รับความรู้โดยรวมในระดับมากด้วย ($\bar{X}$ = 3.39) แต่นิสิตได้รับความรู้โดยรวมทุกสาระความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างมากเท่านั้น ($\bar{X}$ = 2.79) เช่นเดียวกับความรู้ที่ได้รับในแต่ละสาระความรู้ 9 สาระความรู้ ก็อยู่ในระดับค่อนข้างมากด้วย ($\bar{X}$ ระหว่าง 2.69 – 3.03) ยกเว้นสาระการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนซึ่งนิสิตได้รับความรู้ค่อนข้างน้อย ($\bar{X}$ = 2.47)

2.2 สาระความรู้ที่คาดหวังและสาระความรู้ที่ได้รับในแต่ละสาระความรู้ เนื่องจากสาระความรู้ที่คาดหวังแต่ละสาระความรู้และแต่ละข้อล้วนอยู่ในระดับค่อนข้างมากทั้งหมด จึงขอเสนอเพียงสาระความรู้ที่ได้รับในแต่ละความรู้และแต่ละข้อที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเท่านั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ที่ได้รับที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

สาระความรู้	ความรู้ที่ได้รับ		ระดับ
	$\bar{X}$	S	
การพัฒนาหลักสูตร (2)			
- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2.7)	2.18	.680	ค่อนข้างน้อย
การบริหารจัดการในห้องเรียน (6)			
- การจัดโครงการฝึกอาชีพ (6.11)	2.48	.910	ค่อนข้างน้อย
การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน (10)	2.47	.731	ค่อนข้างน้อย
- มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ (10.3)	2.33	.875	ค่อนข้างน้อย
- ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา (10.4)	2.41	.909	ค่อนข้างน้อย
- ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (10.5)	2.43	.877	ค่อนข้างน้อย
- การจัดทำโครงการทางวิชาการ (10.6)	2.47	.885	ค่อนข้างน้อย

หมายเหตุ เลขจำนวนเต็มในวงเล็บแสดงลำดับของสาระความรู้
เลขทศนิยมในวงเล็บแสดงข้อของสาระความรู้นั้น

จากตาราง 3 แสดงว่าความรู้ที่นิสิตได้รับในระดับค่อนข้างน้อยมีอยู่ใน 3 สาระ คือ ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในสาระความรู้การพัฒนาหลักสูตร ความรู้ในการจัดโครงการฝึกอาชีพในสาระความรู้การบริหารจัดการในห้องเรียน ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและการปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ การฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษาและการจัดทำโครงการทางวิชาการ ซึ่งอยู่ในสาระความรู้การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2.3 สมรรถนะที่คาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะที่คาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้น

สมรรถนะของครู	สมรรถนะที่คาดหวัง		ระดับ	สมรรถนะที่เกิดขึ้น		ระดับ
	X	S		X	S	
1. สมรรถนะทางภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	3.44	.495	มาก	2.80	.515	ค่อนข้างมาก
2. สมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตร	3.40	.572	มาก	2.48	.646	ค่อนข้างน้อย
3. สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้	3.45	.582	มาก	2.76	.624	ค่อนข้างมาก
4. สมรรถนะทางจิตวิทยาสำหรับครู	3.50	.515	มาก	2.91	.605	ค่อนข้างมาก
5. สมรรถนะในการวัดและประเมินผลการศึกษา	3.45	.556	มาก	2.82	.593	ค่อนข้างมาก
6. สมรรถนะทางการบริหารจัดการในห้องเรียน	3.49	.496	มาก	2.83	.521	ค่อนข้างมาก
7. สมรรถนะในการวิจัย	3.46	.623	มาก	2.80	.640	ค่อนข้างมาก
8. สมรรถนะทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3.43	.543	มาก	2.83	.522	ค่อนข้างมาก
9. สมรรถนะความเป็นครู	3.55	.549	มาก	3.18	.553	ค่อนข้างมาก
10. สมรรถนะจากการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	3.49	.549	มาก	2.94	.552	ค่อนข้างมาก
รวม	3.46	.467	มาก	2.84	.405	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 4 แสดงว่านิสิตคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะของครูในแต่ละสมรรถนะในระดับมาก (X ระหว่าง 3.40 – 3.55) และคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากด้วย (X = 3.46) แต่สมรรถนะของครูโดยรวมที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับค่อนข้างมากเท่านั้น (X = 2.84) เช่นเดียวกับสมรรถนะของครูแต่ละสมรรถนะ 9 สมรรถนะก็อยู่ในระดับค่อนข้างมากด้วย (X ระหว่าง 2.76 – 3.18) ส่วนอีก สมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเท่านั้น (X = 2.48)

2.4 สมรรถนะที่คาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้นในแต่ละสมรรถนะ เนื่องจากสมรรถนะที่คาดหวังแต่ละสมรรถนะและแต่ละข้อล้วนอยู่ในระดับค่อนข้างมากทั้งหมด จึงขอเสนอเพียงสมรรถนะที่เกิดขึ้นในแต่ละสมรรถนะและแต่ละข้อที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยเท่านั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะที่เกิดขึ้นที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

สมรรถนะ	สมรรถนะที่เกิด		ระดับ
	X	S	
สมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตร (2)	2.48	.646	ค่อนข้างน้อย
- สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ (2.1)	2.48	.713	ค่อนข้างน้อย
- สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย (2.2)	2.43	.747	ค่อนข้างน้อย
- สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร (2.3)	2.43	.751	ค่อนข้างน้อย

หมายเหตุ

เลขจำนวนเต็มในวงเล็บแสดงลำดับของสมรรถนะ

เลขทศนิยมในวงเล็บแสดงข้อของสมรรถนะนั้น

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตมีสมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตรค่อนข้างน้อยในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย และการประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกัน

3.1 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่เพศต่างกันผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตชาย – หญิง

สมรรถภาพของครู	เพศ						t
	ชาย			หญิง			
	N	X	S	N	X	S	
ความรู้ที่คาดหวัง	39	3.11	.410	164	3.46	.404	4.855**
ความรู้ที่ได้รับ	39	2.87	.390	163	2.78	.366	1.294
สมรรถนะที่คาดหวัง	39	3.02	.456	164	3.45	.409	5.831**
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	37	2.91	.472	162	2.82	.390	1.223

จากตาราง 6 แสดงว่า ความรู้ที่คาดหวังของนิสิตชาย – หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นิสิตหญิงคาดหวังว่าจะได้รับความรู้มากกว่านิสิตชาย (X = 3.46 และ 3.11 ตามลำดับ) ส่วนความรู้ที่ได้รับไม่แตกต่างกัน สำหรับสมรรถนะที่คาดหวังของนิสิตชาย – หญิงที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นิสิตหญิงคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะมากกว่านิสิตชาย (X = 3.45 และ 3.02 ตามลำดับ) ส่วนสมรรถนะที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

3.2 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน

สมรรถภาพของครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความรู้ที่คาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	2.334	4	.584	3.416**
	ภายในกลุ่ม	33.485	196		
	รวม	35.819	200		
ความรู้ที่ได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	.747	4	.187	1.439
	ภายในกลุ่ม	24.263	187		
	รวม	25.010	191		
สมรรถนะที่คาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	2.956	4	.739	3.563**
	ภายในกลุ่ม	40.859	197		
	รวม	43.815	201		
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	1.477	4	.369	2.315
	ภายในกลุ่ม	30.771	193		
	รวม	32.248	197		

จากตาราง 7 แสดงว่าความรู้ที่คาดหวังและสมรรถนะที่คาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นนำไปเปรียบเทียบรายคู่ผลปรากฏดังตาราง 8-9

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ที่คาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		สังคมศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	X	3.20	3.34	3.35	3.37	3.62
สังคมศาสตร์	3.20	-	.14	.15	.17	.42**
ศิลปกรรมศาสตร์	3.34		-	.01	.03	.28**
มนุษยศาสตร์	3.35			-	.02	.27**
วิทยาศาสตร์	3.37				-	.25**
ศึกษาศาสตร์	3.62					-

จากตาราง 8 แสดงว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์คาดหวังว่าจะได้รับความรู้มากกว่านิสิตคณะวิชาอื่น ๆ ทุกคณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะที่คาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		สังคมศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	X	3.30	3.35	3.38	3.43	3.73
สังคมศาสตร์	3.30	-	.05	.08	.13	.43**
มนุษยศาสตร์	3.35		-	.03	.08	.38**
ศิลปกรรมศาสตร์	3.38			-	.05	.35**
วิทยาศาสตร์	3.43				-	.30**
ศึกษาศาสตร์	3.73					-

จากตาราง 9 แสดงว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์คาดหวังว่าจะมีสมรรถนะมากกว่านิสิตคณะวิชาอื่น ๆ ทุกคณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน

สมรรถภาพของครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความรู้ที่คาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	.998	3	.333	1.882
	ภายในกลุ่ม	34.821	197		
	รวม	35.819	200		
ความรู้ที่ได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	1.002	3	.334	2.616
	ภายในกลุ่ม	24.008	188		
	รวม	25.010	191		
สมรรถนะที่คาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	.671	3	.224	1.026
	ภายในกลุ่ม	43.144	198		
	รวม	43.815	201		
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	.996	3	.332	2.060
	ภายในกลุ่ม	31.252	194		
	รวม	32.248	197		

จากตาราง 10 แสดงว่าความรู้และสมรรถนะทั้งที่คาดหวังและได้รับ (เกิดขึ้น) ของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน

3.4 ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีแหล่งทุนที่ได้รับต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่มีแหล่งทุนที่ได้รับต่างกัน

สมรรถภาพของครู	แหล่งทุนที่ได้รับ						t
	พ่อแม่ / ผู้ปกครอง			เงินทุนสนับสนุน			
	N	X	S	N	X	S	
ความรู้ที่คาดหวัง	68	3.29	.477	135	3.39	.521	1.306
ความรู้ที่ได้รับ	67	2.66	.568	135	2.71	.487	.642
สมรรถนะที่คาดหวัง	67	3.29	.424	135	3.41	.461	1.778
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	67	2.81	.421	132	2.86	.401	.878

จากตาราง 11 แสดงว่าสมรรถภาพของครูของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันไม่ว่าสมรรถภาพที่คาดหวังหรือสมรรถภาพที่เกิดขึ้นไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ยและแรงจูงใจในการเรียน

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับคะแนนเฉลี่ย

สมรรถภาพของครู	คะแนนเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่คาดหวัง	.279**
ความรู้ที่ได้รับ	.029
สมรรถนะที่คาดหวัง	.249**
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	.011

จากตาราง 12 แสดงว่า ความรู้ที่คาดหวังของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงก็จะคาดหวังว่าจะได้รับความรู้มาก ในทางตรงข้ามนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำก็จะคาดหวังจะได้รับความรู้น้อยด้วย ส่วนความรู้ที่ได้รับและคะแนนเฉลี่ยไม่มีความสัมพันธ์กัน สำหรับสมรรถนะที่คาดหวังกับคะแนนเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะสูงและนิสิตที่คะแนนเฉลี่ยต่ำก็คาดหวังว่าจะมีสมรรถนะต่ำ แต่สมรรถภาพที่เกิดขึ้นกับคะแนนเฉลี่ยไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูกับแรงจูงใจในการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตกับแรงจูงใจในการเรียน

สมรรถภาพของครู	คะแนนเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่คาดหวัง	.214**
ความรู้ที่ได้รับ	.305**
สมรรถนะที่คาดหวัง	.222**
สมรรถนะที่เกิดขึ้น	.275**

จากตาราง 13 แสดงว่าแรงจูงใจในการเรียนทางบวกเดียวกับสมรรถภาพของครูของนิสิตทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นิสิตที่แรงจูงใจในการเรียนสูงคาดหวังว่าจะได้รับความรู้มากและความรู้ที่ได้รับก็มากด้วย นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะมากและสมรรถนะที่เกิดขึ้นก็มากด้วย ในทางตรงข้ามนิสิตที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ จะคาดหวังว่าจะได้รับความรู้น้อยและความรู้ที่ได้รับก็น้อย และยังคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะน้อยและสมรรถนะที่เกิดขึ้นก็น้อยด้วย

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต

สมรรถภาพของครูตามความคาดหวัง	**สมรรถภาพของครูที่ได้รับ (เกิดขึ้น) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)**	
	ความรู้	สมรรถนะ
ความรู้	.072	
สมรรถนะ		.996**

จากตาราง 14 แสดงว่าสมรรถนะที่นิสิตคาดหวังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นิสิตที่คาดหวังว่าจะมีสมรรถนะมาก สมรรถนะที่เกิดขึ้นก็มากด้วย ในทางตรงข้ามหากนิสิตที่คาดหวังว่าจะมีสมรรถนะน้อย สมรรถนะที่เกิดขึ้นก็น้อยด้วย ส่วนความรู้ที่คาดหวังและความรู้ที่ได้รับไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูของนิสิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของนิสิตที่แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. การจัดให้เรียนวิชาครูในชั้นปีที่ 3		
เห็นด้วย	41	20.2
ไม่เห็นด้วย	162	79.8
รวม	203	100
ควรเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1	76	46.9
ควรเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 2	78	48.1
ควรเรียนในชั้นปีที่ 4	3	1.8
อื่น ๆ	5	3.2
รวม	162	100
2. ความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงเรียนและหน่วยกิตของวิชาชีพครูแต่ละวิชา		
เหมาะสม	110	54.2
ไม่เหมาะสม	93	45.8
รวม	203	100.0
ควรให้จำนวนชั่วโมงเท่ากับจำนวนหน่วยกิต	63	67.74
ควรให้จำนวนชั่วโมงน้อยกว่าจำนวนหน่วยกิต	13	13.98
อื่น ๆ	17	18.28
รวม	93	100.0
3. การสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ส่วนใหญ่		
เน้นเนื้อหามาก – ปฏิบัติมาก	31	15.3
เน้นเนื้อหามาก – ปฏิบัติปานกลาง	42	20.7
เน้นเนื้อหามาก – ปฏิบัติน้อย	75	36.9
เน้นเนื้อหาน้อย – ปฏิบัติน้อย	13	6.4
เน้นเนื้อหาน้อย – ปฏิบัติปานกลาง	8	3.9
เน้นเนื้อหาน้อย – ปฏิบัติมาก	11	5.4
เน้นเนื้อหาและการปฏิบัติพอ ๆ กัน	23	11.3
รวม	203	100.0
4. การใช้สื่อและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่		
ใช้ทุกครั้งที่สอน	36	17.7
ใช้บ้างไม่ใช้บ้าง	164	80.8
ไม่ใช่เลย	3	1.5
รวม	203	100.0

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
5. ความเห็นเกี่ยวกับห้องเรียน (N=203 และตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ห้องเรียนมีเพียงพอ	20	9.9
ห้องเรียนมีไม่เพียงพอ	129	63.5
ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม	15	7.4
ห้องเรียนคับแคบเกินไป	96	47.3
มีสิ่งรบกวนนอกห้องเรียนมากเกินไป	117	57.6
อื่น ๆ	26	12.8
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียนการสอน		
มีเอกสารครบถ้วน	29	14.3
มีเอกสารบางวิชา	171	84.2
ไม่มีเอกสารเลย	1	0.5
อื่น ๆ	2	1.0
รวม	203	100

จากตาราง 15 แสดงว่านิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.8) ไม่เห็นด้วยกับการจัดให้เรียนวิชาชีพครูในชั้นปีที่ 3 แต่เห็นว่าควรให้เรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 46.9) และเห็นว่าควรให้เริ่มเรียนในชั้นปีที่ 2 มากที่สุด (ร้อยละ 48.1) นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.2) เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนที่กำหนดในหลักสูตรเหมาะสมแล้ว นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.9) เห็นว่าอาจารย์สอนเน้นเนื้อหาวิชามากให้ปฏิบัติน้อย นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.8) เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อและนวัตกรรมการสอนเป็นบางครั้ง นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.5) เห็นว่าห้องเรียนมีไม่เพียงพอ มีสิ่งรบกวนภายนอกและคับแคบเกินไป และนิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.2) เห็นว่ามีเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพียงบางวิชา มีเพียงร้อยละ 14.3 เท่านั้นที่เห็นว่ามีเอกสารประกอบการเรียนการสอนครบทุกวิชา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นิสิตส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิง สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01 – 3.50 ผู้ปกครองเป็นครู และได้รับทุนสนับสนุน (ทุนกู้ยืม / ทุนรัฐบาล)

2. นิสิตคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ในแต่ละสาระความรู้และโดยรวมทุกสาระความรู้ในระดับมาก แต่ความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับค่อนข้างมากเท่านั้น (ทั้งโดยรวมและ 9 สาระความรู้) ส่วนสาระความรู้ที่ 10 คือสาระการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนนิสิตได้รับความรู้ค่อนข้างน้อย

3. สาระความรู้ที่นิสิตได้รับค่อนข้างน้อย ได้แก่

3.1 ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (สาระความรู้การพัฒนาหลักสูตร)

3.2 ความรู้ในการจัดโครงการฝึกอาชีพ (สาระความรู้การบริหารจัดการในห้องเรียน)

3.3 ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ ความรู้เกี่ยวกับการฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา ความรู้เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา และความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการทางวิชาการ ซึ่งความรู้ทั้งหมดนี้อยู่ในสาระความรู้การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

4. นิสิตคาดหวังว่าจะมีสมรรถนะของครูในแต่ละสมรรถนะและโดยรวมในระดับมากแต่สมรรถนะที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับค่อนข้างมากเท่านั้น (ทั้งโดยรวมและ 9 สมรรถนะ) ส่วนสมรรถนะในการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย และความสามารถในการประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร เกิดขึ้นค่อนข้างน้อย

5. ความรู้และสมรรถนะที่คาดหวังของนิสิต ชาย – หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตหญิงมีความคาดหวังสูงกว่านิสิตชาย ส่วนความรู้ที่ได้รับและสมรรถนะที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

6. ความรู้และสมรรถนะที่คาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความคาดหวังสูงกว่านิสิตคณะอื่น ๆ ส่วนความรู้ที่ได้รับและสมรรถนะที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

7. ความรู้และสมรรถนะทั้งที่คาดหวังและที่ได้รับ (เกิดขึ้น) ของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

8. ความรู้และสมรรถนะทั้งที่คาดหวังและที่ได้รับ (เกิดขึ้น) ของนิสิตที่มีแหล่งทุนที่ได้รับต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

9. คะแนนเฉลี่ยของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ที่คาดหวังและสมรรถนะที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่ได้รับและสมรรถนะที่เกิดขึ้น

10. แรงจูงใจในการเรียนของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและสมรรถภาพของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. สมรรถนะที่นิสิตคาดหวังและสมรรถนะที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความรู้ที่คาดหวังและความรู้ที่ได้รับไม่มีความสัมพันธ์กัน

12. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครู ปรากฏว่า

12.1 นิสิตส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการจัดให้เริ่มเรียนวิชาชีพครูเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3 แต่เห็นว่าควรให้เริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 หรือ ชั้นปีที่ 2

12.2 นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตกับจำนวนชั่วโมงเรียนเหมาะสมแล้ว

12.3 นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชามากแต่มีการปฏิบัติน้อย

12.4 นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ใช้สื่อและนวัตกรรมการสอนเป็นบางครั้งเท่านั้น

12.5 นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าห้องเรียนไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวนจากภายนอกมากและคับแคบเกินไป

12.6 นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่ามีเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพียงบางวิชาเท่านั้น

12.7 ความคิดเห็นอื่น ๆ นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนนี้มีทั้งสิ้น 98 คน บางคนแสดงความคิดเห็นมากกว่า 1 ประเด็น**สรุปความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี ได้ทั้งสิ้น 34 ประเด็น ดังนี้**

1. ควรมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยเริ่มจากการสังเกตการณ์สอน การมีส่วนร่วมในการเตรียมการสอน การทำความรู้จักคุ้นเคยกับนักเรียน ในชั้นปีที่ 3-4 ควรมีการทดลองสอนจริง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการออกฝึกปฏิบัติงานในชั้นปีที่ 5 (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 17.35)

2. ควรสอนทฤษฎีให้กระชับ ชัดเจน กระจ่างชัด และเน้นการฝึกให้เกิดทักษะให้มากที่สุด (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 13.26)

3. ควรจัดการเรียนการสอนกลุ่มละ 1 วิชาเอก เพราะพื้นฐานใกล้เคียมกันจำนวนไม่มากเกินไป เหมาะสมกับขนาดของห้อง สะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนและการลงทะเบียน (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 11.22)

4. วิชาเดียวกันที่เปิดสอนหลายกลุ่มมีมาตรฐานไม่เท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นการสอน การมอบหมายงาน และการประเมินผล ควรจัดให้อาจารย์ผู้สอนตกลงร่วมกันเสียก่อน (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 9.18)

5. ควรมีการปลูกฝังความเป็นครูให้มากที่สุด (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 8.16)

6. ห้องเรียนไม่เพียงพอ อุปกรณ์มีจำกัด สิ่งแวดล้อมรอบห้องเรียนไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงและจัดห้องเรียนให้เพียงพอก่อนเปิดเรียน (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 7.14)

7. ควรเรียน 4 ปี ไม่เห็นด้วยกับหลักสูตร 5 ปี (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 5.1)

8. ควรจัดทำหลักสูตรให้แล้วเสร็จก่อนเปิดสอน กว่าจะได้เรียนรอจนถึงชั้นปีที่ 3 ทำให้เสียโอกาส ขณะที่เรียนหลักสูตรก็ยังเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาไม่แน่นอน (มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 5.1)

9. หนังสือเกี่ยวกับวิชาชีพครูมีน้อย เก่า ชำรุด (มีผู้แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 3.06)

ประเด็นต่อไปนี้มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 2.04

10. การสอนภาษาสำหรับครูทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษยังไม่ได้ผลไม่สามารถนำไปใช้งานได้

11. มาตรฐานของอาจารย์ไม่เท่ากัน บางคนสอนดี บางคนสอนไม่ดี บางคนสอนหลายวิชาเกินไป

12. ก่อนมาเรียนรู้สึกยินดีภาคภูมิใจ พอมาเรียนแล้วผิดหวัง (ในความเป็นครู ในชื่อเสียงที่ได้รับการยอมรับ) ขอให้นำความภาคภูมิใจกลับคืนมา

13. ต้องการอาจารย์ที่เป็นแบบอย่างของครูที่มีความรู้ ความเอาใจใส่นิสิต ทำให้นิสิตตั้งใจเรียนเหมือนอาจารย์บางท่าน เช่น อาจารย์พิสมัย ขอให้มีจำนวนมาก ๆ

14. สับสนในสถานภาพของนิสิต กศ.บ ไม่ทราบจะสังกัดคณะวิชาใดกันแน่ อาจารย์แต่ละคณะต่างโยนความรับผิดชอบให้อาจารย์คณะอื่น

15. บางรายวิชาอาจารย์ผู้สอนขาดความพร้อม ไม่ทราบว่าจะสอนอะไร อย่างไรเลยคุยไปเรื่อย ๆ

16. ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย การวัดและประเมินผลยังมีไม่เพียงพอ

ประเด็นต่อไปนี้มีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ 1

17. ต้องการให้อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ทุกคนรวมกันเป็นหนึ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต กศ.บ. ให้เป็นครูด้วยจิตวิญญาณ และมีภูมิความรู้

18. อาจารย์ต้องมีความเป็นครูสูง จึงจะสามารถปลูกฝังความเป็นครูให้เกิดแก่นิสิตได้

19. ควรจัดวิชาชีพครูให้เรียนเป็นสำรับ ๆ ตลอดหลักสูตร

20. ไม่เห็นว่าหลักสูตร 5 ปี ที่ใช้อยู่จะผลิตครูพันธุ์ใหม่ได้อย่างไร

21. ต้องการต้นแบบของครูที่สอนดี หลากหลายวิธีการและเทคนิคการสอน

22. อาจารย์บางคนไม่สอนตามคำอธิบายรายวิชา บางคนสอนไม่ครบ

23 เกรดบางวิชา(วิชาชีพครู) ออกช้ามาก ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

24. วิทยากรที่เชิญมาไม่ทราบภูมิหลังของนิสิต จึงไม่สามารถทำให้นิสิตเกิดความรู้หรือประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของการเชิญ

25. ควรหาวิธียกระดับวิชาชีพครูให้เป็นที่ยกย่องนับถือมากกว่านี้

26. การลงทะเบียนทางอินเตอร์เน็ตไม่ได้ประโยชน์ ลงแล้วไม่ได้ตามที่ต้องการ (ถูกตัด , เปลี่ยน โดยไม่มีการบอกกล่าวล่วงหน้า)

27. ควรประสานงานอย่าให้เวลาเรียนวิชาเอกกับวิชาชีพครูซ้ำซ้อนกัน

28. หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ศึกษาเรียนมากเกินไป ขณะนี้เรียนถึง 180 หน่วยกิตแล้ว

29. อาจารย์บางคนเหมือนไม่มีจิตวิญญาณของครู (มีไม่กี่คน)

30. วิชาชีพครูบางวิชาไม่น่าจะมีประโยชน์ (วิชาบริโภค)

31. อาจารย์ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง

32. จัดการเรียนการสอน 4-5 คาบให้เรียนวิชาเดียวไม่เหมาะสมทำให้เบื่อ เหนื่อย เรียนไม่รู้เรื่อง

33. ควรสอนโดยเน้นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู

34. ควรยึดนิสิตเป็นศูนย์กลาง

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตที่เรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
2. ศึกษาสมรรถภาพของครูของนิสิตที่จะเกิดจากการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต
3. เปรียบเทียบสมรรถภาพของครูตามความคาดหวัง และสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิตที่มีสถานภาพแตกต่างกัน
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ สมรรถภาพของครูตามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิต
5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพของครูตามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิต
6. ศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตที่สถานภาพต่างกันมีความคาดหวังและสมรรถภาพของครูแตกต่างกัน
2. คะแนนเฉลี่ยและแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต
3. ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูนิสิตมีความสัมพันธ์กัน

ประชากร

ประชากรได้แก่นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 224 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งกลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิต และแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากประชากรทั้งหมด ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง ต้นเดือนเมษายน 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
    2.1 สถิติพื้นฐาน
    2.2 สัมประสิทธิ์แอลฟา (r Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbsch)
    2.3 T-test
    2.4 F-test
    2.5 L S D
    2.6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถภาพของครูของนิสิตตามความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับ**มาก**แต่สมรรถภาพโดยที่เกิดขึ้น (มี) อยู่ในระดับ**ค่อนข้างมาก** เท่านั้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่านิสิตมีความรู้**ค่อนข้างน้อย**เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดโครงการฝึกอาชีพ การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา และการจัดโครงการทางวิชาการ ส่วนความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย และประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ก็อยู่ในระดับ**ค่อนข้างน้อย**เช่นกัน

2. สมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตหญิงสูงกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1) ส่วนสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

3. สมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1)

4. ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันและมีแหล่งทุนที่ได้รับต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

5. คะแนนเฉลี่ยของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพของครูที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แต่ไม่สัมพันธ์กับสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้น

6. แรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

7. ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตด้านสมรรถนะ (ความสามารถ) สัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ส่วนด้านความรู้ไม่สัมพันธ์กัน

8. นิสิตส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการจัดให้เรียนวิชาชีพครูในชั้นปีที่ 3 แต่เห็นว่าควรให้เรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 หรือ 2 เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตกับจำนวนชั่วโมงเหมาะสมแล้ว เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชามากมีการปฏิบัติน้อย เห็นว่าอาจารย์ใช้สื่อและนวัตกรรมการสอนเป็นบางครั้งเท่านั้น เห็นว่าห้องเรียนไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวนจากภายนอกมากและคับแคบเกินไป และเห็นว่ามีเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพียงบางวิชาเท่านั้น

การอภิปรายผล

การอภิปราย จะอภิปรายตามลำดับวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การที่นิสิตคาดหวังว่าจะมีสมรรถภาพของครูมากนั้น เป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับสูง (3.01 – 3.50) จึงมั่นใจว่าจะสามารถเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างสูง จึงคาดหวังจะมีสมรรถภาพของครูในระดับสูง (มาก) ด้วย เป็นไปตามแนวคิดของ Mark G. McGee & David W. willson (1984 : 346) และ L.E Berk (อ้างอิงจาก Anita E. Woolfolk, 1993 : 356) และยังสอดคล้องกับทฤษฎี ความคาดหวัง X คุณค่า (Paul Eggen & Don Kauchak, 2004 : 358) อีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบบดูรา (Bandura , อ้างอิงจาก R.R. Mc Cown & Peter Roop, 1992 : 279) ความคิดเห็นของเฮอร์ล๊อค (Herlock, อ้างอิงจาก นันทนา จันทร์ฟื้น, 2545 : 10-11) ที่สรุปได้ว่าความคาดหวังในการทำสิ่งใด ๆ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ผ่านมา ความเชื่อในพลังความสามารถแห่งตน (Self-efficacy) และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ส่วนสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้น (มี) อยู่ในระดับค่อนข้างมากนั้นอาจเป็นเพราะ ความคาดหวังซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนนั้นเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้ผลการเรียนเป็นไปตามความคาดหวังได้ อาจมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียน (สมรรถภาพของครู) อาทิ ตัวหลักสูตรเอง การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อ 8 (หน้า) ที่ว่านิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนการสอนวิชาชีพครูเริ่มเรียนช้าเกินไป (เรียนเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3) อาจารย์ผู้สอนเน้นเนื้อหาวิชามากแต่มีการปฏิบัติน้อย บางครั้งไม่ใช่สื่อและนวัตกรรมในการสอน ห้องเรียนถูกรบกวนมากและขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ดังนั้น สมรรถภาพของครูของนิสิตที่เกิดขึ้น (มี) จึงต่ำกว่าความคาดหวัง

2. การมีสมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตหญิงแตกต่างจากนิสิตชาย โดยที่นิสิตหญิงมีความคาดหวังสูง (มาก) กว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงมีจุดประสงค์ที่จะประกอบอาชีพครูมากกว่านิสิตชายเห็นได้จากนิสิตหญิงเรียนหลักสูตรการศึกษานี้มีถึงร้อยละ 80.70 ส่วนนิสิตชายมีเพียงร้อยละ 19.30 เท่านั้น (ตาราง 1) เพื่อให้ตนออกไปประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นิสิตหญิงจึงคาดหวังว่าจะมีสมรรถภาพของ

ครูในระดับมากดังกล่าว ส่วนสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้นในชาย – หญิง ไม่แตกต่างกันนั้นอาจเป็นเพราะแรงจูงใจในการเรียนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตของนิสิตไม่แตกต่างกัน (ชูชีพ อ่อนโคกสูง และอนุสรณ์ อรรถศิริ, 2549 : 52) และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูก็ไม่ได้จัดแยกเป็นเฉพาะชาย-หญิง ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจึงคล้ายคลึงกัน ดังนั้นสมรรถภาพของครูที่เกิดขึ้นในนิสิตจึงไม่แตกต่างกันด้วย

3. การที่สมรรถภาพตามความคาดหวังของนิสิตที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น อาจเนื่องจากบริบทของแต่ละคณะวิชาที่นิสิตสังกัดอยู่มีความแตกต่างกัน บางคณะไม่ได้เน้นหนักในการผลิตครู บางคณะวิชาเน้นเพียงเล็กน้อย บางคณะวิชาเน้นมากสมรรถภาพของครูตามความคาดหวังของนิสิตในแต่ละคนวิชาจึงแตกต่างกันไป สอดคล้องกับแนวคิดของเฮอร์ล็อค (อ้างอิงจาก นันทนา จันทร์ฝั้น, 2545 : 10-11) ที่ว่าความคาดหวังได้รับผลมาจากหลายปัจจัย หนึ่งในปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ วัฒนธรรม ซึ่งเปรียบบริบทหนึ่งของนิสิตนั่นเอง เมื่อนิสิตอยู่ในวัฒนธรรมของแต่ละคณะวิชาที่มีความแตกต่างกัน นิสิตจึงมีความคาดหวังในสมรรถภาพของครูแตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ที่มีความคาดหวังสูงกว่านิสิตคณะอื่น ๆ ก็เพราะว่าในบริบทของคณะศึกษาศาสตร์คือเป็นคณะวิชาที่ผลิตครูเป็นหลัก การเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้นิสิตมีสมรรถภาพของครูเป็นสำคัญ นิสิตจึงมีความคาดหวังในสมรรถภาพของครูมาก (สูง) กว่านิสิตคณะวิชาอื่น

4. การที่คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพของครูตามความหวัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น อาจเป็นเพราะความคาดหวังขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ผ่านมา นิสิตที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง) จึงมีความคาดหวังสูง เป็นไปตามแนวคิดของเบอร์ค (Berk, อ้างอิงจาก Anita E. Woolfolk, 1993 : 356) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา (อ้างอิงจาก R.R McCown & Peter Roop, 1992 : 279) ที่ว่าความคาดหวังของบุคคลขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นคาดว่าตนมีความสามารถมากน้อยเท่าไร นิสิตที่คาดว่าตนมีความสามารถในการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง) จึงคาดว่าจะมีสมรรถภาพของครูมาก (สูง) ด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของนันทนา จันทร์ฝั้น (2545) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวัง ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพของครูของนิสิตดังกล่าว

5. การที่แรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นเป็นไปตามทฤษฎีสามคาดหวัง x คุณค่าของสิ่งที่จะกระทำ กล่าวคือ ความคาดหวังและคุณค่าก่อให้เกิดแรงจูงใจ หากความคาดหวังสูงและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะกระทำสูงก็จะเกิดแรงจูงใจสูง (Paul Eggen & Don Kauchak, 2004 : 357-377X ดังนั้นเมื่อนิสิตมีความคาดหวังและสมรรถภาพของครูมาก จึงมีแรงจูงใจในการเรียนมาก (สูง) ด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของอำนาจ เทียมธรรม (2546 : บทคัดย่อ) นันทนา จันทร์ฝั้น (2545) ชูชีพ อ่อนโคกสูง และ อนุสรณ์ อรรถศิริ (2549 : 50) ซึ่งสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังและสมรรถภาพของครู กล่าวคือนิสิตที่คาดหวังว่าจะมีสมรรถภาพของครูมากก็จะมีแรงจูงใจในการเรียนมาก เพราะนิสิตที่คาดหวังว่าจะมีสมรรถภาพของครูในระดับน้อยก็จะมีแรงจูงใจในการเรียนน้อยด้วย

6. การที่ความคาดหวังและสมรรถภาพของครูของนิสิตด้านสมรรถนะ (ความสามารถที่เกิดจากการนำความรู้ไปปฏิบัติและความสามารถที่เกิดจากการฝึกประสบการณ์) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความถึงนิสิตที่คาดหวังว่าจะมีสมรรถนะของครูสูงก็จะมีสมรรถนะของครูสูงด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะความคาดหวังทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและแรงจูงใจในการเรียนนี้มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Paul Eggen & Don Kauchak, 2004 : 79) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวิจัยนี้ ได้แก่ สมรรถนะของครูที่เกิดขึ้น ดังนั้นสมรรถนะของครูตามความคาดหวังจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของครูที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากทั้งความคาดหวังและสมรรถภาพของครูล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าความคาดหวังทำให้เกิดแรงจูงใจ และแรงจูงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ (ในที่นี้คือ สมรรถนะของครู) นั่นเอง ดังนั้นนิสิตที่มีความคาดหวังในสมรรถนะของครูสูงจึงมีสมรรถนะของครูสูงด้วย ในทางตรงข้ามนิสิตที่มีความคาดหวังในสมรรถนะของครูต่ำจึงมีความสมรรถนะของครูต่ำด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้นิสิตมีสมรรถภาพของครูมากเท่าเทียมกับความคาดหวังของเขา ซึ่งทำได้โดยควรให้นิสิตเริ่มเรียนวิชาชีพครูตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 สอนโดยเน้นทั้งเนื้อหาและการปฏิบัติ ใช้สื่อและนวัตกรรมการสอนให้มาก จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนให้ครบและทันสมัย จัดห้องเรียนให้พอเพียงและขจัดเสียงรบกวนจากนอกห้องเรียนให้ลดลง

2. ควรให้นิสิตออกไปมีประสบการณ์ตรงในโรงเรียนสาธิตเป็นระยะ ๆ เพื่อให้นิสิตเกิดความมั่นใจในการที่จะออกไปฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปี

3. ควรมีการประเมินสมรรถภาพของครูของนิสิตโดยหน่วยงานกลาง (อาจเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหมวดวิชาชีพครูหรืออื่น ๆ ที่ตั้งขึ้นใหม่) ก่อนที่นิสิตจะออกไปฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสมรรถภาพของครูที่ยังขาดหรือมีอยู่น้อยให้มีมากขึ้น พร้อมที่จะออกไปฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในโรงเรียน ต่อไป

4. ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 56 ปี ว่าสอดคล้องกับการเกิดสมรรถภาพของครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 หรือไม่ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตราให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) 5 ปี และประเมินสมรรถภาพของครูของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาหลังเสร็จสิ้นจากการออกไปฝึกปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาแล้ว

บรรณานุกรม

คณะศึกษาศาสตร์ (2543) สามยุคของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ : พัฒนศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์และคณะอื่น ๆ (2547) **หลักสูตรการผลิตครูทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) พุทธศักราช 2547 : หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต หมวดวิชาชีพครู.**

จำรูณ เทียมธรรม (2546) **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชวาล แพรัตกุล (2517) **หลักการวิจัย.** กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ

ชูชีพ อ่อนโคกสูงและอนุสรณ์ อรรถศิริ (2549) **ความสัมพันธ์ระหว่างพลังความสามารถแห่งตน เป้าหมาย และความเป็นไปได้ที่จะทำกับแรงจูงใจในการเรียน.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นันทนา จันทร์ฝั้น (2545) **การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับความคาดหวังในอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิตยา ประสิทธิ์ประสาสน์ (2546) **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี** สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542) **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา** ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิไลพร แสนชมพู (2546) **การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3** ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ (2544) **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ** สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549) **กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 2** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา

Eggen Paul D. and Kauchak, Don. (2004) **Educational Psychology: Windows on Classroom.** (6 th. ed.) New Jersey : Peason Education, Inc.

Mc Cown, R.R. and Roop, P. (1992) **Educational Psychology and Classroom Practice.** Boston : Allyn and Bacon.

Mc Gee, Mark G. and Wilson, David W. (1984) **Psychology : Science and Application** Minisota : west Publishing Company

Santrock, John W. (2006) **Educational Psychology** (2nd. ed.) Mc Graw Hill

Woolfalk, Anita E. (1993) Educational Psychology (5th. ed.) : Allyn and Bacon.